ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4914 — 6/19 ԱՊՐԻԼ, 1902 — ՇԱԲԱԹ — 10 ՄՈՒՀԱՄՐԷՄ 1320 — ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4914

درعلیه ده غلطه ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԷՐԳԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՌԹԻՒ

Քահանայական անարժան, ապօրինի ձեռնադրութիւնց չարքը նորէն ծայր առած է այս միջոցիս, եւ թերթերը օրը օրին առիթ կ'ունենան արձանագրելու անոնցմէ անանկներ՝ որոնք պարզապէս անհաւատալի կ'երեւան։ Թղթակցութիւնմը, —կամ աւելի ճիշտ պիտի ըլլար ըսել ուսումնասիրութիւնմը,—որ տեղական թերթի մը մէջ երեւցաւ նոյն իսկ այս շաբթու, կ'արձանագրէ քանի մը հատ՝ զորս կ'արժէ առանձին խորհրդածութեան առարկայ դարձնել։

Անհաւասիկ այդ ձեռնադրութեանց պատմութիւնը զորս նոյնութեամբ մէջ կը բերեմ, առանց բան մը աւելցնելու.—

«Իբր տարի մը առաջ Սեբաստիոյ Առաջնորդ Տ. Պետրոս Սրբազան Կիւրին կու գայ Աղդ. Պարարքաքանի յանձնարարութեամբ՝ ինչ ինչ թեմական գործեր կարգադրելու։ Կիւրինի Դարաչիար գիւղի ազգայինները թեմի կարեւոր գործի մը համար հանդիպիր մը կ'ուզեն մատուցանել Սրբազանին։ Հանդիպիրը պիտի ըլլ սակայն իրենց գիւղին վարժարանը՝ Խ. Ա., ընկ Կիւրինցի յեսումեայ վարժապետ մը։ Ինչ ընէ կը հարցնէ։ Կ'ելլէ չէնք չնորհք հանդիպիր մը կը խմբագրէ՝ ուղղուած Ուէնիոյ Կարապետ Սրբազանին, որով իբր թէ գիւղացիները կը խնդրեն քահանայ ձեռնադրել գիւղը, Դարաչիար գիւղի եկեղեցիին վրայ։ Խեղճ միամիտ գիւղացիները՝ անտեղեակ գործուած խարդախութեան, անմիջապէս կը ստորագրեն հանդիպիրը։ Բարեբաղդ վարժապետը չու�ը կ'առնէ Զէյթունն, ուր Կարապետ Սրբազան, բարի ու միամիտ ծայրայեղօրէն, առանց իսկ խորհելու թէ Պետրոս Սրբազան Կիւրին կը գտնուէր այն ատեն, եւ հեռաւոյս ինքը կրնար զայն քահանայ ձեռնադրել՝ եթէ պէտք կար, կը ձեռնադրէ թող կուտայ դայն։

«Ուրիշ մը՝ Գ. Թ.՝ Սեբաստիոյ Դարարէշոզ գիւղէն, իր եղբօրը քահանայանալուն համար Աղդ. Պատրիարքարանէն եկած հրամանագիրը կը դողնայ ու կը չուէ Ուէնիա, Կարապետ Սրբազանին, ուր մէկ օրուան մէջ քահանայ կը ձեռնադրուի առանց այլեւայլի։»—

Անհաւասիկ ուրիշ մէն ալ՝ որ այդ երկուքը կը դերազանցէ սքանչելապէս, եւ զոր միշտ վերոյշեալ ուսումնասիրութենէն կը քաղեմ նոյնութեամբ.—

«Իրբ տարի մը առաջ Սեբաստիոյ Առաջնորդ Տ. Պետրոս Սրբազան Կիւրին կու գայ Աղդ. Պարարքաքանի յանձնարարութեամբ՝ ինչ ինչ թեմական գործեր կարգադրելու։ Կիւրինի Դարաչիար գիւղի ազգայինները թեմի կարեւոր գործի մը համար հանդիպիր մը կ'ուզեն մատուցանել Սրբազանին։ Հանդիպիրը պիտի ըլլ սակայն իրենց գիւղին վարժարանը՝ Խ. Ա., ընկ Կիւրինցի յեսումեայ վարժապետ մը։ Ինչ ընէ կը հարցնէ։ Կ'ելլէ չէնք չնորհք հանդիպիր մը կը խմբագրէ՝ ուղղուած Ուէնիոյ Կարապետ Սրբազանին, որով իբր թէ գիւղացիները կը խնդրեն քահանայ ձեռնադրել գիւղը, Դարաչիար գիւղի եկեղեցիին վրայ։ Խեղճ միամիտ գիւղացիները՝ անտեղեակ գործուած խարդախութեան, անմիջապէս կը ստորագրեն հանդիպիրը։ Բարեբաղդ վարժապետը չուեցը կ'առնէ Զէյթունն, ուր Կարապետ Սրբազան, բարի ու միամիտ ծայրայեղօրէն, առանց իսկ խորհելու թէ Պետրոս Սրբազան Կիւրին կը գտնուէր այն ատեն, եւ հեռաւոյս ինքը կրնար զայն քահանայ ձեռնադրել՝ եթէ պէտք կար, կը ձեռնադրէ թող կուտայ դայն։

«Ուրիշ մը՝ Գ. Թ.՝ Սեբաստիոյ Դարարէշոզ գիւղէն, իր եղբօրը քահանայանալուն համար Աղդ. Պատրիարքարանէն եկած հրամանագիրը կը դողնայ ու կը չուէ Ուէնիա, Կարապետ Սրբազանին, ուր մէկ օրուան մէջ քահանայ կը ձեռնադրուի առանց այլեւայլի։»—

Անհաւասիկ ուրիշ մէն ալ՝ որ այդ երկուքը կը դերազանցէ սքանչելապէս, եւ զոր միշտ վերոյշեալ ուսումնասիրութենէն կը քաղեմ նոյնութեամբ.—

«Իբրպտի պէտք կ'ունենայ քահանայի մը, ա'լ ձանձրացած իր միակ քահանայէն, Տ. Յակոբն անկուշտ արժանամատութենէն ու անվերջանալի պահանջումներէն։ Տ. Յակոբ կը հանկայ թէ ա'լ անկարելի է իր դաւակը ձեռնադրել տալ։ Ինքն իսկ կ'ուզէ վերջացնել գործը։ Կ'երթայ կը գտնէ հայ կաթոլիկ մը, բայց կատարելապէս ոգեւ մայրենի լեզուին ու ընթերցանութեան խակ. առաջնակարգ ոգեւ մը, մէկ խօսքով իր ուզած մարդը։ Կը շնայ, կը հրապուրուի յիշեալը, իր քառասուն տարուան գրկած կրօնքը մէկէն չիզի մը պէս հոլին կու տայ եւ շունչը կ'առնէ մայրենի եկեղեցին։ Բայց նոյն չաբթուն իսկ զայն քահանայացնելու գաղտագրին ժողովուրդը կ'ընդդիմանայ։ Տ. Յակոբ սակայն չի վհատիր։ Տարի մը վերջը գիւղացոց կ'առնէ զայն գաղտնի, ու կը տանի Կարապետ Սրբազանին, որ խակոյն կը ձեռնադրէ զայն քահանայ Սատուծոյ։ Ցիչեալը հիմակ եղած է Տէր Խորէն՝ առօք փառօք։»—

* * *

Այս ամէն անպատեհութիւններէն, բոլոր այս անարժան ձեռնադրութիւններէն ծնած չարիքը, ինչպէս կը տեսնուի, չատ մեծ է։ Ու չարիքին, վնասին մեծ ըլլալը ինքնին զօրաւոր դրդում մը չէ՞ որ աչխատուի միանգամ ընդմիշտ վերջ տալ այդ ամէնուն, վերջ տալ այդ անարժան, ապօրինի, սուտ ձեռնադրութեանց։

Բայց թէ ինչպէ՛ս, ասիկա կրնայ ընտանաբար իր դժուար կողմերը ունենալ։ Որովհետեւ տարբերուներով նուիրագործուած, արմատացած ունակութիւններու առաջը առնել կարծուածին չափ դիւրին գործ մը չէ։ Եւ սակայն, որչափ ալ դժուար ըլլայ, կարելի չէ ըսել թէ բոլորովին անկարելի բան մըն է այդ ապատեհութեանց առջեւ թումը մը կանգնելիքը։ Իսկ հանդիպումներ մը կանգնելիքը՝ ինչպէս հանդիպումներ մը, օրինակի համար, կրնայ շատ մեծ արդիւնք մը առաջ բերել։ Եթէ Պատրիարքարանը կեդրոնացման դրութիւն մը հաստատէ այդ մասին, այսինքն քահանայական ձեռնադրութեանց վիճակականները, ինչպէս նաեւ յարակից միւս բոլոր թղթերը, հանդիպիրները, եւ այլն Պոլիս բերել տալով Կրօնական ժողովին բովէն անցնել, եւ ինք միայն, կատարուած քննութեան արդիւնքին համեմատ արուծիք ձեռնադրութիւններ, այն ատեն, պէտք է ընդունիլ որ այդ անպատեհութիւնները, եթէ ո'չ ամբողջովին, գոնէ մեծ մասամբ կրնան սեղմուիլ։

Եւ այն ատեն քիչ մը նուազ կը լսուին գանգատներ՝ քահանայական անարժան ձեռնադրութեանց դէմ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՆՈՐ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. ՏԱՆԵՒ Վ.ԲԱՅ

Տանկը այն հիւանդութիւններէն մէկն է, որուն վրայ բժշկական աչխարհը քիչ ուսումնասիրութիւններ չէ որ կատարած է։ Տանկի զանազան մեծ համաճարակներ, ինչպէս 1799ին Դամիրեթի, Ճաֆայի եւ Սալեքանդրիոյ մէջ պատահածները, մինչեւ 1889ի համաճարակը՝ Միլիերիկանի արեւելեան եզերքը, բժիշկներու համար լաւ առիթներ եղան իրենց հետազօտութիւնները աւելի առաջ մղելու։ Սակայն հաւանակ առոր, տանկի տարածման պատճառները եւ պատճառութիւնը որոշապէս չէ ստուգուած դեռ։

Ատեն մը, ժամանակուրական տարախոսիկ ախտ (miasmatic infection) նկատուած էր, բայց 1889ի համաճարակէն ի վեր, անանց որ լաւ ուսումնասիրած են հիւանդութիւնը, կը համաձայնին թէ տանկը էապէս փոխանցիկ հիւանդութիւն մըն է։

Արդարութիւնը՝ որով տանկը կը տարածուի տունէ տուն, քաղաք մը մտնելէ յետոյ, եւ ընտանիքի, մէկ անդամէն մինչեւ տուն մը մտնելէ ետքը, պարզօրէն կը ցուցնէ թէ տանկը վերջին աստիճան փոխանցիկ հիւանդութիւն մըն է։ Բայց միւս կողմէն ալ, հիւանդութեան չտարածուիլը, երբ մուտ կը դնէ այնպիսի տեղեր՝ ուր ժամանակուրական պայմանները նպաստաւոր չեն, բժիշկները սա եզրակացութեան յանգեցուցած է թէ տանկը փոխանցիկ հիւանդութիւն մը չէ, այլ ժամանակուրական տարախոսիկ ախտ մը։ Բազմաթիւ ապացոյցներ կան՝ որոնք կը ցուցնեն թէ հիւանդութիւնը չատ կը տարածուի, երբ ցած երկիրներու մէջ երեւան ելլէ, որոնք իր սիրական բնակարանները են։ Բուսպայի, Ճոխիքայի, Արեւելեան Հնդկաստանի, Մասսաչուսէթի մէջ ծագած տանկի համաճարակները ցոյց կուտան թէ, հակառակ սերտ հաղորդակցութեանց, տանկը մինչեւ մէկ տարիման չատ չի տարածուիր, երբ ծագի չոր եւ բարձր տեղեր։ Այս համաճարակներու ատեն, այն հիւանդները՝ որոնք կուգան բարձր եւ չոր վայրերէ, տանկով վարակուելով տուն կը վերադառնան եւ հոն քանի մը օրեր անկողին կը մնան, առանց վարակելու ընտանիքին միւս անդամները։ Մինչեւ հիմա, տարածական բացատրութիւն մը չէ տրուած՝ որով կարող ըլլանք հաստատելու տանկի տարածման այս երկու տեսութիւնները, մէկը ժամանակուրական (miasmatic) եւ միւսը տարախոսիկ (contagious)։

1901ին յուլիսի սկիզբները, Պէրութի մէջ ծագեցաւ տանկի հանճարակ մը։ Հիւանդութիւնը մեղմ կերպով մը սկսաւ, բայց յետոյ ստիճանաբար աւելանալով՝ ամբողջ քաղաքին եւ շրջակայ դիւղերուն մէջ տարածուեցաւ։ Այս հանճարակի մէջ ոչ, որ տասիկ տեսակէն էր, հաղիւ քանի մը տուներ զերծ մնացին, եւ սովորաբար միմիայն ընտանիքի մը քանի մը անդամները չվարակուեցան, հիւանդութիւնը ասոնց մտնելէն վերջ։ Տենդը երեքէն ութը օր կը տեւէր, քիչ ուրեմն տասը-տասերկու օր։ Երբ ջերմը կը դադրէր, ընդհանրապէս, մարմնի ժայթքում մը առաջ կու գար, որուն կը հետեւէր մարմնի թեւոտում։

Տանկէ ազատուողներուն հարիւրին երեսնանը, հինգէն տասնմէնդ օր ետքը, հիւանդութեան երկրորդ յարձակում մը կը կրէին։ Այս երկրորդ յարձակումէն յետոյ, մարմնի ժայթքումը անխուսափելի էր։ Թանի մը պարագաներու մէջ՝ երրորդ յարձակում մըն ալ սեղի կ'ունենար։

Պէրութի հասարակաց հրամանդատի մը վրայ, գրիթէ թերակղզի մըն է, շրջապատուած աւազ դաշտով մը մէկ կողմէ եւ թմենիի պարաէզներով միւս կողմէ։ Լիքանան լեռները կը բարձրանան գրեթէ ուղղակի քաղաքին ետեւեն վրայ, որոնց բարձրութիւնը, մէկ քանի տեղեր, 9000 ոտքի կը հասնի։ Զատիվայրը, որ Պէրութի վրայ կը նայի, զարդարուած է գիւղերով, եւ որոնց շուրջի հողը մեծ մասամբ մշակուած է թթենիներով՝ շերամի համար։ Քաղաքը սոսկալի կերպով վարակուած է մժեղներով։ Բրոֆէսէօր Տէյ, ուսուցիչ բնական գիտութեանց Ամերիկեան հասարակութեան, անոնց մէջ միմայն քիւլէքզի (culex) մէկ քանի տեսակները գտած է։

Տոքթօր Հարիս Կրահամ, բրոֆէսէօր ներքին հիւանդութեանց Պէրութի ամերիկեան ուսումնարանին, զանազան փորձերով հաստատած է թէ մժեղներն են որ կը փոխանցեն տանկը։ Հանճարակին սկիզբը՝ տոքթ. Կրահամ սկսած է փորձեր ընել, հասկնալու համար թէ քիւլէքզը, որ քաղաքին մէջ երամներով կ'ապրի, չէ՞ կարող տանկը փոխանցել հիւանդէ մը առողջ մէկու մը։

Տոքթ. Կրահամ իր առաջին փորձը ըրաւ մօր մը եւ իր դիեցիկ մանկան վրայ։ Այն օրը՝ երբ մայրը ջերմ սկսաւ ունենալ, ասոնց մէջ գտնուող բոլոր մժեղները մուցուեցան քլորի կազ առաջ բերելով սենեակներուն մէջ, եւ նոր մժեղներուն մուտքը արգիլուեցաւ, պատուհաններուն ցանցիկէն դրուելով։ Տղան, որ ութը ամսուան էր, թոյլատրուեցաւ կաթ ուտել իր մօրմէն, ջերմին ամբողջ ընթացքի մէջ։ Ցանցիկ յեսոյ, վերադարձաւ կէօղնէ, որ չքեղ ամարանոց մըն է, չորս ժամ հեռաւորութեամբ։ Մէրսիէն, 4500 ոտք բարձր ծովի մակերեւոյթէն, ուր մժեղներ չեն գտնուիր։ Պէրութէ մեկնելէն վեց օր յետոյ, հիւանդ պատկեցաւ, ասոնկէ վարակուած։ Տենդը վեց օր շարունակեց, եւ մարմնի ժայթքումին հետեւեցաւ մարմնի թեւոտում։ Տան մէջ իրմէ զատ գրասենեակ ասոնցմէկ անձերէն ո'չ մէկը հիւանդացաւ, որովհետեւ մժեղներ չկային։

Համոզուելով թէ մժեղն էր որ կը փոխանցէր հիւանդութիւնը, տոքթ. Կրահամ սա եզրակացութեան եկաւ թէ պատճառը արեան մէջ ըլլալու է, ուստի սկսաւ մեծ զգուշութեամբ եւ կանոնաւոր կերպով արիւնը քննել։ Բաւական հիւանդներու արիւնը քննելէ յետոյ արեան մէջ քանի կարմիր ըջիջներու մէջ ամիպայի (amoeba) նման ըջիջներ նշմարեց, եւ անդամ մը օրուան պէս գտնէին յետոյ կարող եղաւ գտնել նոյն բանը, առանց բացառութեան, ամէն անգամ որ քննութիւն կատարել։ Իր հարիւրէ աւելի ըրած քննութիւններուն եւ ո'չ մէկին մէջ վրիպեցաւ ամիպան գտնելէ։ Այս ամիպան որ հիմաթոզօն ամանկիայ (haematozoon danguü or Graham's corpuscle), նախակենդանիներու (protozoa) կը վերաբերի եւ չատ կը նմանի բլազմոտիզմ մալէրիայի (plasmodium malariae), բայց ամանկէ կը տարբերի իր կեանքի պատմութիւնով եւ իրողութիւնով։ Իր զարգացման սկիզբէն մինչեւ վերջը գիկման (pigment) չարտադրեր։

Այն հիւանդները՝ որոնք տանկի երկրորդ եւ երրորդ յարձակումները ունեցած են, տոքթ. Կրահամ կարող եղած է անոնց արեան կարմիր ըջիջներուն մէջ ֆլաժէլներ (flagella) ալ գտնել, եւ դիտած է անոնց մէկ քանիներուն արեան ըջիջերէն դուրս ելլելը, սովորաբար մէկ խորչին մէջ մէկ ֆլաժէլա ըլլալով։ Տանկի առաջին յարձակումին ատեն այս ֆլաժէլաները բոլորովին բացակայ են։

Տոքթ. Կրահամ նկատի առնելով հիմաթոզօոնի յարատեւ ներկայութիւնը արեան կարմիր ըջիջներուն մէջ՝ տենդի մէջոցին, անոր նոմանութիւնը ըլլալմամիդմ մալէրիայի հետ, իր զարգացման, եւ իր տարածման կերպով, (մժեղներու միջոցաւ), հետեւցուցած է թէ հիմաթոզօոն տանկիայ (haematozoon danguü) տանկի հիւանդութեան պատճառն է։

Պէրութ Գ. Պ.

ԴԱՀԻԱՌԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԶՆԳՈՒՇՅԻՆ ՈՒ ԻՐ ԱՅԳԻՆ

Զնգուշ Սկավոյոյ հետ մրցումի կրնայ դնել իր լեռներն ու ձորերը, անտառներն ու գետերը եւ բնական տեսարաններու խորշրդաւոր չարքը։ Զնգուշ բաղուած է գարաստի մը լանջքին վրայ, իր վրայ առած գինքը շրջապատող այգիներու քողքը։ Զնգուշցիին լայն թիկունքը, հատ բաղուկները, ջղուտ կազմն ու յամառ կամքը լեռ ու ձոր, դաբաստի ու դաշտ գեղազարդած են սրիթատուներով։ կարծես այդի անկերու մարմնքը համաճարակ մըն է տրուած վարակուած է ամէն Զնգուշցի։ Այգին Զնգուշցիին համար յատկանշական խնամ մը ունի, անոր հետ կապուած է շատ մը թեւերով։ իր անտեսական ու բարոյական կեանքին մէջ խաղցող հատիկները բան մը կազմած են։

Դրեթէ ամէն Զնգուշցի այդի մը կամ քանի մը այգիներ ունի, որոնց վրայ կը գնարդարայ իրը զատակ։ Երբ ձմրան սառոյցը հալի ու գարնան սաքուկ օրերը գան, ամէն մարդ յուսոյը մէջքին դարկած՝ այդի կը վազէ ուսումնասիրելու արթատունկերը, գուշակելու պաղասու ճիւղերը եւ յսակլու այն ամէն ճիւղերը, որոնք անիրաւ վաչխառուներուն նման կը ծծեն հողին կենսատու ասորերը։ Ընել է Զնգուշցի որթատունկերուն քնութիւնը մարտին տեղի կ'ունենայ. որթատունկերուն յարմարագոյնները կ'ապրին, իրենց վրայ կրելով ապագայի հունձքը։ Կրաւուած ճիւղերը որթատ անուան տակ կը ճանչցուին, որոնց ճակատագիրն է օճախներու մէջ վառիլ։

Երբ Կուգայ Ապրիլ, կարդ մը Խարաչէօյլի անոթի փոր մէկներու կը սեսնուին չուխլայի հրապարակին վրայ, որոնք եկած են Զնգուշցի այգիները փորել, քանի մը չարաթ կուչտ հաց ուտել ու 4-5 մէջիա դրպանելով՝ ծնողավայր վերադառնալ, օրնելով Զնգուշն ու Զնգուշցին, որ իրեն առժամայ Ամերիկայի մը համը կուտայ, սա զանազանութեամբ որ փոխան գործարանները ոտ ծուխն ու մուրը քաշելու, երկինքի գմբէթին տակ կը թափէ քաղցրները եւ լուսաւորներուն տակ իր նիրոյը։

Երբ այգիները կը փորուին, կինոերէն ու մանկիներէն ոմանք քնութեան ծոցը նետուելու գեղեցիկ պատեհութիւնը կ'ունենան եւ օրն ի բուն կը գտարձանան։ Այգիներ փորելէ յետոյ՝ կը սարիներն կամ խեչաներ կ'անցնեն որթատունկի ճիւղերուն, որպէս զի ապագայ խաղողը գետնին չքսուի ու օդին մէջ արեւու լուսանքը ընէ։

Ապրիլի վերջը որթատունկը իր կանաչ քօղքը կը հագնի ու ճնիկ ազոնիկները կը սկսին լոյս աչխարհ գալ։ Մայիսին, Զնգուշցիք չատ պտոյտներ կը կատարեն

— 43 —

ԹԻՒԼ ՄԱՐԻ

ՌՕԶ–ՄԱՆՕՆԻ ՎՐԷԺԸ

Է

ՍԷՐ

Սանդուխը չատ մութ էր. երկրորդ եւ չորրորդ յարկերուն վրայ միայն լոյս կար։ Ոտնաձայն մը լսեց, որ դէպի չորրորդ յարկը կը բարձրանար։ Ռէժին հանդիպումներէ չախորժելով, էկս ճամբան կանգ առաւ։

Զորրորդ յարկի սանդուխին վրայէն վեր ելլողը կը նշմարուէր, որ վարձակալ մը ըլլալով՝ իր սենեակը քաղաք ու ներս մտաւ։ Ռէժին հագիւ կրցաւ իր զարմանքը զսպել։ Ճանչցած էր Ժիւվարտէնը։ Ապշահար, ձեռքերը սեղմած բազրիքին վրայ, չէր համարձակեր քայլ մը իսկ առնել։

Պէտք է ընդունիլ որ բոլոր ատանք միակները չեն իրենց տեսակին մէջ. դաւառային թղթակցութիւնները, որոնք պարբերաբար լոյս կը տեսնեն տեղական մամուլին մէջ, քիչ չէ՛ որ կ'արձանագրեն այդ օրինակ ապօրինի քահանայական ձեռնադրութիւններ՝ որոնցմէ ոմանք յաճախ մինչեւ զայթակղութեան մը հանգամանքը կը ստանան։

Փերեզակը, որ խանութը դոցելու վրայ է, իր նիւարցած դրամագլուխին խլեակները առնելով՝ ինքզինքը կը նուիրէ հանդարտութիւն մը ձեռք բերելու խնդրին, եւ անդամ մը որ այդ հանդարտութիւնը ձեռք ձգեն, ալ անկէ անդին արդեւք մը չկայ որ քահանայ չթռաւ ժողովրդին գլխուն։ Երկաթագործը որ գործի նուազութենէ կը նեղուի, իր տան ու մուրճը կը նետէ խանութին մէկ անկիւնը, եւ ան ու ան համոզելով կը յաջողի վերջապէս իր կարգին հանդարտութիւն մը ստարգրել տալ ու քահանայ դառնալ։ Եւ այսպէս, քիչ մը առէն արհեստի փախտականները, գործէ յուսահատածները, այդ դրութիւնը կը շահագործեն, յաճախ վերջին ծայր ամօթալի պարագաներու մէջ, եւ եթէ քիչ մըն ալ դրամ մնացած է դրպանին, դժուարութիւն ըսուած բանին ալ չեն հանդիպիր բնաւ։ Ոչ ոք կը հարցնէ իրենց թէ ինչ է գիտցածնին, թէ ո'րչափ ուսում առած են, թէ իրենց զարգացումը ո'ր աստիճանին վրայ կը գտնուի. ոչ ոք կը փնտռէ թէ ինչ եղած է այդ մարդոց անցեալը, թէ այդ մարդիկը բարոյական ինչ վիճակի մը մէջ գտնուած են ձեռնադրուելնին առաջ, թէ իրապէս արժանի են այն կոչումին՝ որուն արտաքին ցոյց կուտան ինքզինքնին։ Եպիսկոպոսը՝ որ պիտի ձեռնադրէ, այդչափ բարակը չի փնտռեր, կը բաւէ որ ժողովրդական հանդարտութիւն մը յիշեալին քահանայացումը խնդրէ։ Շատ հեղ, ինչպէս կը տեսնուի քիչ մը վերը պարզուած օրինակներէն, մատուցուած հանդարդիրը կեղծ կ'ըլլայ, խմբագրուած նոյն իսկ ընծայացուին կողմէ, առանց դիտութեան անոնց, որոնց ստորագրութիւնը կեղծուած է հոն։ Բայց բոլոր ատանք ձեռնադրողին մեղքն պէտք է չէ՞ մի որ հանդարտութիւն մը, կեղծ կամ ճիշդ, դոյութիւն ունի. չէ՞ մի որ գործը ձեռակատարէս վրիպուած է. ալ անկէ անդին, թնդիր եղլէ կամ ո'չ, ինքզինքնին զրաւոր դրդում մը չէ՞ որ աչխարհի մեղքամիտ ընդմիշտ վերջ տալ այդ ամէնուն, վերջ տալ այդ անարժան, ապօրինի, սուտ ձեռնադրութեանց։

Բայց թէ ինչպէ՛ս, ասիկա կրնայ ընտանաբար իր դժուար կողմերը ունենալ։ Որովհետեւ տարբերներով նուիրագործուած, արմատացած ունակութիւններու առաջը առնել կարծուածին չափ դիւրին գործ մը չէ։ Եւ սակայն, որչափ ալ դժուար ըլլայ, կարելի չէ ըսել թէ բոլորովին անկարելի բան մըն է այդ ապատեհութեանց առջեւ թումը մը կանգնելիքը։ Իսկ հանդիպումներ մը կանգնելիքը՝ ինչպէս հանդիպումներ մը, օրինակի համար, կրնայ շատ մեծ արդիւնք մը առաջ բերել։ Եթէ Պատրիարքարանը կեդրոնացման դրութիւն մը հաստատէ այդ մասին, այսինքն քահանայական ձեռնադրութեանց վիճակականները, ինչպէս նաեւ յարակից միւս բոլոր թղթերը, հանդարդիրները, եւ այլն Պոլիս բերել տալով Կրօնական ժողովին բովէն անցնել, եւ ինք միայն, կատարուած քննութեան արդիւնքին համեմատ արուծիք ձեռնադրութիւններ, այն ատեն, պէտք է ընդունիլ որ այդ անպատեհութիւնները, եթէ ո'չ ամբողջովին, գոնէ մեծ մասամբ կրնան սեղմուիլ։

Եւ այն ատեն քիչ մը նուազ կը լսուին գանգատներ՝ քահանայական անարժան ձեռնադրութեանց դէմ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՆՈՐ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. ՏԱՆԵՒ Վ.ԲԱՅ

Տանկը այն հիւանդութիւններէն մէկն է, որուն վրայ բժշկական աչխարհը քիչ ուսումնասիրութիւններ չէ որ կատարած է։ Տանկի զանազան մեծ համաճարակներ, ինչպէս 1799ին Դամիրեթի, Ճաֆայի եւ Սալեքանդրիոյ մէջ պատահածները, մինչեւ 1889ի համաճարակը՝ Միլիերիկանի արեւելեան եզերքը, բժիշկներու համար լաւ առիթներ եղան իրենց հետազօտութիւնները աւելի առաջ մղելու։ Սակայն հաւանակ առոր, տանկի տարածման պատճառները եւ պատճառութիւնը որոշապէս չէ ստուգուած դեռ։

Ատեն մը, ժամանակուրական տարախոսիկ ախտ (miasmatic infection) նկատուած էր, բայց 1889ի համաճարակէն ի վեր, անանց որ լաւ ուսումնասիրած են հիւանդութիւնը, կը համաձայնին թէ տանկը էապէս փոխանցիկ հիւանդութիւն մըն է։

Արդարութիւնը՝ որով տանկը կը տարածուի տունէ տուն, քաղաք մը մտնելէ յետոյ, եւ ընտանիքի, մէկ անդամէն մինչեւ տուն մը մտնելէ ետքը, պարզօրէն կը ցուցնէ թէ տանկը վերջին աստիճան փոխանցիկ հիւանդութիւն մըն է։ Բայց միւս կողմէն ալ, հիւանդութեան չտարածուիլը, երբ մուտ կը դնէ այնպիսի տեղեր՝ ուր ժամանակուրական պայմանները նպաստաւոր չեն, բժիշկները սա եզրակացութեան յանգեցուցած է թէ տանկը փոխանցիկ հիւանդութիւն մը չէ, այլ ժամանակուրական տարախոսիկ ախտ մը։ Բազմաթիւ ապացոյցներ կան՝ որոնք կը ցուցնեն թէ հիւանդութիւնը չատ կը տարածուի, երբ ցած երկիրներու մէջ երեւան ելլէ, որոնք իր սիրական բնակարաններն են։ Բուսպայի, Ճոխիքայի, Արեւելեան Հնդկաստանի, Մասսաչուսէթի մէջ ծագած տանկի համաճարակները ցոյց կուտան թէ, հակառակ սերտ հաղորդակցութեանց, տանկը մինչեւ մէկ տարիման չատ չի տարածուիր, երբ ծագի չոր եւ բարձր տեղեր։ Այս համաճարակներու ատեն, այն հիւանդները՝ որոնք կուգան բարձր եւ չոր վայրերէ, տանկով վարակուելով տուն կը վերադառնան եւ հոն քանի մը օրեր անկողին կը մնան, առանց վարակելու ընտանիքին միւս անդամները։ Մինչեւ հիմա, տարածական բացատրութիւն մը չէ տրուած՝ որով կարող ըլլանք հաստատելու տանկի տարածման այս երկու տեսութիւնները, մէկը ժամանակուրական (miasmatic) եւ միւսը տարախոսիկ (contagious)։

ժիւվարտէնն չէր նշմարած մանկամարդ աղջիկը։

Ռէժին դուրս ելաւ եւ հարկ եղածը գտնելէ յետոյ տուն դարձաւ. Կիլօմի դրան առջեւ հասած ատեն սարսաւց։ Իրմէ՛ւ էր. մրթէ սխալած չէր, ուրիշ մը անոր նըմանելով։ Ի՞նչպէս կ'ըլլար որ ժիւվարտէն խեղճուկ ման մը մէջ բնակութիւն հաստատած էր, ինք որ չքեղ ու հանդիստ բնակարան մը ունէր Բար–Մոնսոթաղին մէջ։ Բայց ի զուր այդ ենթադրութիւնը կ'ընէր. միւս կողմէ ներքին ձայն մը կ'ըսէր.

—Ժիւվարտէնն է ան եւ քիզի համար եկած է հոս։

Ռէժին սենեակ մտածին պէս, սկսաւ կամաց քալել, որպէս զի ոտնաձայնին աղմուկը անհանդիստ չընէ Կիլօմը։

Մանկամարդ աղջիկը, հեռուէն առ տուն, երբ գործի երթալու համար վար կ'իջնէր, իրեն այնպէս թուեցաւ որ Կիլօմի սենեակին դուռը կիսաբաց էր եւ թէ ինք անոր ետեւն կը սպասէր։ Հաւնիւ երկրորդ յարկը հասած, լսեց որ դուռ մը կը զոցուէր, հոսկցաւ որ Կիլօմ դուրս կ'ելլէր, իրեն հետեւելու համար։

Ահողջ օրը, Ռէժին վրդովման մէջ էր։ Թուանշանները կը պարէին աչքերուն առջեւ. տասը անգամ կը վերսկսէր միեւնոյն դումարի գործողութիւնը ընելու։ Այնքան յոգնած երեւցաւ մը ունէր որ տիկին Լըբրէնս նշմարեց մանկամարդ աղջկան հոգեկան վիճակը եւ պատճառը հարցուց։

—Բան մը չունիմ. քիչ մը գլուխս կը ցաւի։

Հակառակ տիկին Լըբրէնսի առաջարկին, Ռէժին տուն չդնաց հանգստանալու, այլ շարունակեց գործը։ Իրիկուան, երբ դուրս ելաւ աչխատանոցէն, Կիլօմ կը սպասէր փողոցին մէջ։

—Ի՞նչ կ'ուզէ ինէ Կիլօմ, ըսաւ Ռէժին մտովս։

Ռէժին դուրս ելաւ եւ հարկ եղածը գտնելէ յետոյ տուն դարձաւ. Կիլօմի դրան առջեւ հասած ատեն սարսաւց։ Իրմէ՛ւ էր. մրթէ սխալած չէր, ուրիշ մը անոր նըմանելով։ Ի՞նչպէս կ'ըլլար որ ժիւվարտէն խեղճուկ ման մը մէջ բնակութիւն հաստատած էր, ինք որ չքեղ ու հանդիստ բնակարան մը ունէր Բար–Մոնսոթաղին մէջ։ Բայց ի զուր այդ ենթադրութիւնը կ'ընէր. միւս կողմէ ներքին ձայն մը կ'ըսէր.

—Ժիւվարտէնն է ան եւ քիզի համար եկած է հոս։

Ռէժին սենեակ մտածին պէս, սկսաւ կամաց քալել, որպէս զի ոտնաձայնին աղմուկը անհանդիստ չընէ Կիլօմը։

Մանկամարդ աղջիկը, հեռուէն առ տուն, երբ գործի երթալու համար վար կ'իջնէր, իրեն այնպէս թուեցաւ որ Կիլօմի սենեակին դուռը կիսաբաց էր եւ թէ ինք անոր ետեւն կը սպասէր։ Հաւնիւ երկրորդ յարկը հասած, լսեց որ դուռ մը կը զոցուէր, հոսկցաւ որ Կիլօմ դուրս կ'ելլէր, իրեն հետեւելու համար։

Ահողջ օրը, Ռէժին վրդովման մէջ էր։ Թուանշանները կը պարէին աչքերուն առջեւ. տասը անգամ կը վերսկսէր միեւնոյն դումարի գործողութիւնը ընելու։ Այնքան յոգնած երեւցաւ մը ունէր որ տիկին Լըբրէնս նշմարեց մանկամարդ աղջկան հոգեկան վիճակը եւ պատճառը հարցուց։

—Բան մը չունիմ. քիչ մը գլուխս կը ցաւի։

Հակառակ տիկին Լըբրէնսի առաջարկին, Ռէժին տուն չդնաց հանգստանալու, այլ շարունակեց գործը։ Իրիկուան, երբ դուրս ելաւ աչխատանոցէն, Կիլօմ կը սպասէր փողոցին մէջ։

—Ի՞նչ կ'ուզէ ինէ Կիլօմ, ըսաւ Ռէժին մտովս

ու հարմներ քնքուշ մեռնոցով թաղմ տեսնելու կը փեսանն ձմեռը արբեիկ տաբ եկելու։

Կուգայ Վարդավառ, որուրը կը հրճուին. վառի վառ կիրակի գիշերը Մեծ Պոնդքի չափ կ'երկարի։ Մանկիկներ ուրախ են, որովհետեւ երկուշաբթի օր դպրոց չունին ու իրենց գեղեցիկ հանդերձն ու կօշիկը հագած, այգին պիտի երթան, վազվրտելու, ուլիրու նման բլրի բլուր ոստոստելու։ Հարմներ ուրախ են, որովհետեւ պիտի պչրին, ոգուին, իրենց արտաքուստեան նախշուն գոյները ցուցադրելով, եւ քնքնեան ծոցը թաքուցելու բացառիկ կարօտը պիտի լեցնեն։ Հայրեր հպարտ ուրախութիւն մը ունին, որովհետեւ իրենց ընտանիքին զուարճութիւն մը պիտի տարբեր եւ ուրիշներուն ցոյցի պիտի դնեն իրենց տան բեղմնաւորութիւնը, մանուկներու, երիտասարդներու, հարսներու եւ թոռներու ձեւին տակ։ Պառաւներու տաք սրտին մէջ իսկ ուրախութեան նշոյլ մը կ'արծարծի, որովհետեւ իրենց մանկական յուշերը քրքջիկ կ'երթան։

Երկուշաբթի, արշալոյսին, երբ եկեղեցիի զանգակը կը հնչէ, մայր ու մանուկ հագնելով մը մահճէն կը ցատկեն, կը հագուին, անուշ բաներ մը կ'եփեն ու ծրարներ չմնած իշուկի մը կոնակը կը նետեն ու կը սկսին հոսիլ դէպի այգիներ։

Մարդերու ալիք մըն է կը սկսի, ծիծաղներու շաղաք մըն է կը բրթի, խօսակցութեանց շղթայ մըն է կ'երկարի, հեւք մը, իրանցում մը կը սիրէ սրտերու մէջ. լեռ, ձոր, դաշտ, քար մարդ կը կարին, խաղ ու երգ օղը կը թնդացնեն, այգիներու մէջ հոս հոն մարդերու ուրուականներ կը շաժին, կ'երլեն կ'իջնեն, որթատունկերը կ'ողջունեն, անոնց կը ժպտին, յոյսեր յուսաբեկութիւններ կ'ունենան։ Կուշտ մը պտուղ լեռայ, աղբերակի մը եզրը, կամ ջրի մը ակը կը խուժեն, հոն իրենց սառնորսին ճոխ կատակ մը ընելու ու տպա վերադառնալու տուն։ Այդ օրը, այգիներու շուրջ կը դառնան խօսակցութիւնները եւ առաւօտեան զուարճութիւնները կը մարսուին։ Զնդուչցին իր դարարի ընտրութեան մէկ մասը այդիին կը պարտի։

Առաջնորդաբար, խաղողները կը սկսին հասունանալ, որթատունկերը կը զարդարուին խաղողի ողկոյզներով՝ որոնց իւրաքանչիւր հատը ինքնին բանաստեղծութիւն է ու իրարու քով շարուելով եզական տեսք մը կ'առնեն։ Կամաց կամաց կը հասնին արմբէրին, ապտրնէրին, խաբուն պարմանին, դեղեմարոր վանին (կարմիր չամիչի խաղողը) նիկրօ սեւեսերէսը, ուրիշ սեւ չամիչ կ'արտադրուի, շրկիր մարգօնոն ու տօղոնոն սպիտակ ու կարմիր ուտելու խաղողներ, հօխիզ կեօզլին, պուուղը խոշոր սքանչելի խաղող մը, կարմիր վանին, գարտուկը, ատաեղին եւ գինուն, որ մեծափոր կարաներու ու կարաս փորերու զդլիչ նիւթ կը մատակարարէ, ձմեռը, օձախին քովիկը։

Ասոնք ածանցին ալ, նմանօրինակ ոգեւորութիւն մը կը տիրէ այգիներուն մէջ։ Դարձեալ բաղմութիւնը կը խուժէ այդին, այս անգամ մէկմէկ կողով ի ձեռին։ Պարբերաբար կողովները կ'երթան ու կուգան մինչեւ գայ Տիրոց, երբ չամչի խաղողը կը կթուի։ Այս կուիթը չատ տենդոտ չէ, որովհետեւ ամէն մարդ չամչի խաղող չունի։ Անշուշտ կը հետաքրքրուին գնաս չամիչ շինելու գործողութիւնը։

Պղնձէ անօթի մը մէջ ջուր կը լեցուի, մէջն ալ ասպիտ կաղնեմոխիր, ջուրը կ'եռայ. ձեռներէց ու ճարպիկ կին մը կաթսային գլուխը բաղմած է. օղնական կիներ խաղողի անպարմար հատիկներուն հրաժարական կը կարդան։ Ծակոտիէն կողովին մէջ կը լեցուի խաղողը, կինը եռացող մոխրաջուրին մէջ լաս մը կը թաթիսէ կողովը, յետոյ հանուելով, ուրիշ կողովով մը ասոնցիններ կը պիտուի, չորնալու համար։ Չորս օր արեւուն առջեւ կը պահին խաչուած հատիկները ու օր մը կ'արձնան որ կարմրուկ ազատորի չամիչ են դարձեր։ Զամիչը լուացուելով կարասներու մէջ կը լեցուի կամ մեռակայ գաւառները կ'արտաքսուի։

Զամիչին հաշիւը զրուցէք յետոյ, կարդը կուգայ միւս խաղողներուն. զանոնք քաղելու անզուսպ հեւք մը կայ, բայց խոհեմութիւնը կը պահանջէ որ լաս մը հասունանան եւ առատ ու քաղցր արդիւնք տան։

Կամաց կամաց պտղատատութիւններ կը սեսնուին այդ յատկանշական օրուան համար. մեծ կողովներ կը գնուին կամ կը նորոգուին, պատեղ սատանները կը լուացուին, ընկոյզները կը կոտրուին ու միջուկը կը պահուն։ Ձեխանոներ կը նորոգուին եւ փայտասալաներ կամ միակոսը քարասաշտեր կ'երեւան կ'երլեն։ Ամէնուն աչքը այդին է, ամէնուն ականջը եփոնի կը սպասէ։ Վերջապէս մանեսիկը կը կանչէ. այս լուրը երեկոյանութեան չափ արագ կը տարածուի դուռէ դուռ, փողոցէ փողոց, թաղէ թաղ, ամէն շրթունք վրայ եփոնի ցնծալի աւետիսը կը գուռայ, վերբար կ'աւետուն։ Պարոյնները կը փեսուին չարաթի մը համար։ Ջորի, էշ կը վարձուին, ոմանց ճամբաքը հայելազարդ, վէրն կոնակէն ու եռեւէն մեծ ու փոքր բոժիժիներ կախուած կը հնչեն։ Եռեւելի մը կը սկսի. ամենար պառաւներէ զատ՝ ամէն մարդ այդին կը վազէ. գոմերն մը ատատ մը դռան ողկոյզներ կը կարեն ու կողովները լեցնելով մեծ չալի մը վրայ կը դիզեն։ Ճանապարհ մանկիկներու համար ուրախութեան օրեր են այդ օրերը. կ'ուտեն կը ցատկեն ու մէյմէկ դատան առած՝ ջորիներուն կը հրամայեն որ խաղողը տուն տանին։

Շարաթէ մը կը կթուի այդիներու բերքը ու Զնդուչի տունները խաղողի չտեսնուած կը դառնան։ Գիշերները՝ ճրագները չարունակ կը վառին։ Արդէն Զնդուչ դարատապի մը վրայ չմնուած ըլլալով սքանչելի տեսք մը կը ցուցադրէ երբ արեւելքէն դիտես. ամբողջ քաղաքը լուսով ողողուած կ'երեւի։ Զնդուչ ցնծութիւնն ու լուսոյ մէջ կը լողայ. ամ գիշեր չկայ, գործը կը վանէ գիշերը, խաղողները կը քամուին եւ կարմրուկ ու ճերմկուկ քաղցուն կը լեցուի պղնձէ անօթներու մէջ։ Գինիի կարասները մինչեւ շրթունք կը լեցուին ու ամէն ոք սասկանալով կը զինուիլ։ Գրեթէ ամէն տուն գինետուն է։

Կը սկսի իրական եփոնը. ամէն դրան կամ բակի մէջ պղնձէ անօթներ դրուած են, ուր կը սկսի մանէզը եռիլ։ Մեծ ալիքներով կը խուսնին որ տակը չփակի, տեղ մը ալիւր կը դնեն քաղցուն հետ ու կը մոթեն որ թթու տարրերը դառնան։ պնակներու մէջ մանէզ կը լեցուի, պնակէզներ մանէզին շուրջ կը վառուն։ Եփուած մանէզը դոյլերու մէջ լեցուելով պատեղատանոցներու վրայ կը դղրդուին կամ բարակիկ խառ մը կը դրուի։ Իւրաքանչիւր սատանի շուրջ կիներ հաւքուած կ'ուտեն մանէզը, կը դղրդին ու կը շաղակրատեն։ Հարմանկ մըն ալ ընկղմէջ կը որսէ այդ խառնին վրայ ու սատանը արեւուլոյսին առջեւ կէսկիսատով մը կը պարզուի։ Անդին, շարոյի շարքեր կախուած են եւ մանէզին մէջ թաթիսուելով պտտու�նան կը հաղնին, ու պատերին շարքով կը կախուին թշուառականները։ Մեղուն ու պիծակը այդ օրերը հարմիք կ'ընեն։ Ուրիշ տեղ մը ռուփ կ'եփի ու կը թանձրանայ, տեղ մը քէսմէ, տեղ մը բանդակ ապրղ, քաղցրեղէններու դերդաստան մը ծնունդ կ'առնէ այդ օրերը ու տունները պարէններով կը լեցուին։

Պատուղը սատանիներուն վրայէն քաշելը ինքնին մեծ հաճոյք մըն է։ Սատանիներուն եռին ճերմակ լաթ մը թրջելով ադուռը մը կը ծեծեն, յետոյ քաղցրաթերթիկին (պատեղ) մէկ ծայրէն բռնելով քորիկի նման կը սկսին քաշել, անշուշտ ուռկը չմոռնալով։ Քաշուած թերթերը ծալերու կամ ծալիներու կը վերածեն եւ յետոյ բլուղներու կամ կարասներու մէջ կը լեցուին, բերանը կախարիչ դնելով. կախարիչը փակ կը մնայ մինչեւ ձմեռ։ Երբ դուրէն ցուրաք գայ, ներսէն տաքցնելու իրաւունքը կ'ունենան տան անդամները, անշուշտ տանտիկնոջ հրամանատարութեամբ եւ ըսել թէ չարաճճի եւ որկորապաշտ ադաք, ցերեկ գիշեր, չատ մը փորձանքներ կը բերեն պատուէրն խիստ չատ ուշադրել եղմտացոյցի այն բացը զոր ծանուցի։ Կարելի է հարցուի ինձի.— «Ինչ պիտի պատահի եթէ քանի մը չարաթէն հաւաքութիւնը կնքուի։ Ինչ պիտի ըլլայ պտնոնդուած այն 56 կամ 57 միլիոն ռուբլիական ոսկի դուռարը, եթէ պէտք չմնայ պատեղատի ծախքին համար։» Լաւ, գլուխ պիտի տամ Ժողովին որ թէեւ պատեղատին չարաճանկութիւնը չատ ուժգնի պիտի նուազ, անոր աւարտուելն ալ չատ ուշ պիտի ըլլայ։ (Ընդդիմադիրներ նեղնական կերպով կը ծափահարեն։) Պէտք է հաստատեմ պատեղատին մասնակցող գործարանատերերուն պարգեւները։ (Բուռն ծափահարութիւններ։) Կարեւոր դուռարներ պէտք է պատմագրելի ունենամ. նաեւ անդին դուռարներու պէտք ունիմ հարաւային Ափրիկէի մէջ գինուորը պահելու համար։ Սակայն ուելիին ալ պէտք պիտի ըլլայ. ուրիշ այն տեսակ խնդիր մըն է որ պատեղատին վերաբերեալ միւս խնդիրներէն ուելի հանելի պիտի երեւայ ամէնուն։ Հարկ է միջոցներ գտնել օգնելու այն երիտասարդներուն, որոնք աւարակ դարձան պատեղատին զարգացումներուն։ պէտք է ամենուս վերանայ մեր ամենուս ընդունուելու։ Սրբ Մ. Հիքս Պիշ լաւ ու յուսակ կը խօսի։ Տեղեկագիրը բան մը ունի։ Պ. Պալֆուր ասկամ պատասխանեց թէ Լորտ Բիչնէր, չարաթ օրը, Պոէրներուն մէկ զեկոյցը հաղորդած է կոմսարարութեան, թէ պատասխան մը արուած է եւ թէ նոր զեկոյցի մը կը սպասուի։ Սրբ Հէլերի Բէնիպէկ Պէնրրմէն հարցուց նաեւ թէ քանի որ կացութիւնը տարտամ է եւ բուռն փոփոխութիւն կայ հաստատեանն վերահաստատման, խնամեմութեան դոր չէ յուսուն ձգել երեմական առաջարկութեանց վերաբերեալ յայտարարութիւնները, վասնզի այդ առաջարկութիւնները կրնայ ըլլալ որ ուելցնեն Անգլիոյ ժողովուրդին կրելիք բեռը։ Պ. Պալֆուր խոյսն խոստացաւ մը կատարեց երմեական նախարար Սրբ Մ. Հիքս Պիշի հետ։ Բիչ վերջը Սրբ Հէլերի Բէնիպէկ Պէնրրմէն յայտարարեց թէ իր ակնարկած առաջարկութիւնները անշուշտ մեծ մասամբ կախուած ունենան երեկոյեան արձագանքներ։ Սրբ Մ. Հիքս Պիշ բան մը մտկարի է հանկերպել թէ մինչեւ գայ Տիրոց։ Ինչ ալ ըլլայ, պիտի ուելցնենք։ Ինչ որ ալ ըլլայ։ (Ծափահարութիւններ։)

«Դիտնենք թէ խոյսերդակցութիւնները այս միջոցիս ուաջ կը տարուին։ կարելի է որ ինձի հարցուի թէ չենք յուսար որ այդ խորհրդակցութիւնները բարեհաջող արդիւնք մը ունան։ Յուսալիք եմ, բայց այս կարգի պարագաներու մէջ չեմ ուզեր ապրդուիլ նոյն տեսակ յոյսերէ։ (Ծափահարութիւններ։) Պարտականութիւնս կը պահանջէ մէկ կողմ ընել այդ յոյսերը, ուստի կը խնդրեմ ժողովէն որ նորոյն ընէ։ Պիտի ըսեմ թէ կնոջս համար այդպէս ընելու է։ Ճշմարտութեան մեծ մաս մը կայ սա հին առածին մէջ.— «Եթէ խաղաղութիւն կ'ուզէք, պատերազմի պատրաստուեցէք։» Մեզմէ անոնք որ ներքնապես փափաքող են հաստատեան եւ չկայ մէկը որ եղեռնական արդի հանրապետին չափ փափաքող ըլլայ, կարելի է լաւ ըմբռնողներն են որ ներկայ ազատասիրեան մէջ հաստատեան վերահաստատուելուն ամէնէն ուելի պիտի նպաստէ երեսի. Ժողովին կողմէ ընդունելիք ընթացքը մը որ յատակօրէն պարզէ երկրին հաստատ ու վճռական մտադրութիւնները, եւ որ ցոյց տայ թէ որոշած ենք, այն ցաւալի պարագային երբ յոյսերնիս չիրականանայ, պատերազմը մինչեւ վերջ շարունակել, ինչ որ ալ ըլլայ։ (Ծափահարութիւններ։) Պէտք է՝ ուրեմն դիտել տամ Ժողովին թէ անդրադարձնում է տակաւին խիստ չատ ուելցնել եղմտացոյցի այն բացը զոր ծանուցի։ Կարելի է հարցուի ինձի.— «Ինչ պիտի պատահի եթէ քանի մը չարաթէն հաստատութիւնը կնքուի։ Ինչ պիտի ըլլայ պտնոնդուած այն 56 կամ 57 միլիոն ռուբլիական ոսկի դուռարը, եթէ պէտք չմնայ պատերազմի ծախքին համար։» Լաւ, գլուխ պիտի տամ Ժողովին որ թէեւ պատերազմին չարաճանկութիւնը չատ ուշի պիտի նուազ, անոր աւարտումն ալ չատ ուշ պիտի ըլլայ։ (Ընդդիմադիրներ նեղնական կերպով կը ծափահարեն։) Պէտք է հաստատեմ պատերազմին մասնակցող զինուորներուն պարգեւները։ (Բուռն ծափահարութիւններ։) Կարեւոր դուռարներ պէտք է պատմագրելի ունենամ. նաեւ անդին դուռարներու պէտք ունիմ հարաւային Ափրիկէի մէջ զինուոր պահելու համար։ Սակայն ուելիին ալ պէտք պիտի ըլլայ. ուրիշ այն տեսակ խնդիր մըն է որ պատերազմին վերաբերեալ միւս խնդիրներէն ուելի հանելի պիտի երեւայ ամէնուն։ Հարկ է միջոցներ գտնել օգնելու այն երիտասարդներուն, որոնք աւարակ դարձան պատերազմի զարգացումներուն։ պէտք է ամենուս վերանայ մեր ամենուս ընդունուելու։ Սրբ Մ. Հիքս Պիշ լաւ ու յուսակ կը խօսի։ Տեղեկագիրը բան մը ունի։ Պ. Պալֆուր ասկամ պատասխանեց թէ Լորտ Բիչնէր, չարաթ օրը, Պոէրներուն մէկ զեկոյցը հաղորդած է կոմսարարութեան, թէ պատասխան մը արուած է եւ թէ նոր զեկոյցի մը կը սպասուի։ Սրբ Հէլերի Բէնիպէկ Պէնրրմէն հարցուց նաեւ թէ քանի որ կացութիւնը տարտամ է եւ բուռն փոփոխութիւն կայ հաստատեանն վերահաստատման, խնամեմութեան դոր չէ յուսուն ձգել երեմական առաջարկութեանց վերաբերեալ յայտարարութիւնները, վասնզի այդ առաջարկութիւնները կրնայ ըլլալ որ ուելցնեն Անգլիոյ ժողովուրդին կրելիք բեռը։ Պ. Պալֆուր խոյսն խոստացաւ մը կատարեց երմեական նախարար Սրբ Մ. Հիքս Պիշի հետ։ Բիչ վերջը Սրբ Հէլերի Բէնիպէկ Պէնրրմէն յայտարարեց թէ իր ակնարկած առաջարկութիւնները անշուշտ մեծ մասամբ կախուած ունենան երեկոյեան արձագանքներ։ Սրբ Մ. Հիքս Պիշ բան մը մտկարի է հանկերպել

Ներքին Լուրեր

ՍԻԼԱՄԼԸԲԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարիւէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ամերիկեան դեսպանը, կինը ու առաջին թարգմանը, հելլենական դեսպանը, կինը, աղջիկը ու առաջին թարգմանը, Սպանիոյ դեսպանը ու առաջին թարգմանը, ֆրանսական դեսպանատան ղնուորական կցորդը, կինը, պահականաւոր հրամանատարը, կինը, երկու սպաներ եւ երեսուն ընտանիք նատաղներ, Անատոլուի երկաթուղիներու տնօրէն Պ. Հիւկենն ու գործակատար Քիւրեաքօ էֆ. եւ դեսպանատունները յանձնարարուած յիսունվեց հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի մէջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄԻ տասներորդ օրուան առթիւ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, պալատական խոհանոցներուն մէջ աչուրէ պատրաստուելով, այս առտու բաշխուեցաւ աղքատներուն, Համիտիէ մզկիթին դիմացի հրապարակին վրայ։

—Կ. Պոլիս գտնուող բոլոր զինուորներուն ալ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, այսօր, աչուրէ բաշխուեցաւ։ Նմոյշները նախապէս կայս. պալատ մատուցուեցան։

ԿԱՅՍ. ԹՕՒՈՒԹԻՒՆ. — Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Բ. Դրան արձանագրութեանց դիւանին քարտուղարներէն Իպրահիմ պէյի կինը չորս-հինգ օրէ ի վեր ծննդաբերութեան ծանր ապտակներու մէջ է, բարեհաճեցաւ հրամայել որ մասնաւոր բժիշկներ զրկուելով հարկ եղածը ըլլայ։ Կայս. այդ հրամանը գործադրուելով, թէ մայրը եւ թէ նորածինը անխուսափելի մահէ մը ազատուեցան։ Ամբողջ ընտանիքը բարեմաղթութիւններ ըրաւ Ն. Կայս. Վեհափառութեան համար։

ՊԱՐՄԻԿՆԵՐԸ.—Մուհարրէմ 10ի առթիւ, Պարսիկները, երէկ դիէր, կատարեցին իրենց սարեկան սուգի արարողութիւնը։ Վէզիր խան, Նուսուրի Ազա խան, Սիւնպիւլ խան, Եալորը խան եւ ուրիշ տեղեր գտնուող Պարսիկներ, խումբ խումբ, ջահերու առաջնորդութեամբ եւ սուգի աղօթքներ կարդալով, գացին Վալիտէ խանը, որուն բակին մէջ քանի մը շրջան կատարեցին։ Այդ խանին ներքին մասը սեւերով ու թանկագին կապերտներով ծածկուած էր. նաեւ բազմաթիւ ջահեր կը վառէին։ Տէպսթանը Իրանեան վարժարանին աշակերտներն ալ կը մասնակցէին արարողութեանց։ Արարողութիւնը աւարտեցաւ դիէրերուն ժամ 5½ին։ Ներկայ էին պարսից դեսպանը՝ դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաներով, օտար դեսպաններէն ու դեսպանատանց պաշտօնեաներէն ոմանք, վերաքննիչ ատեանին անդամ Խալիլ Նէչէ պէյ, պեռական Խորհուրդին անդամ Ճէլալէտտին Մուխթար պէյ, Պոլսոյ ոստիկաններու Մուխթար նախագահ Հիւսնի էֆ. եւ ուրիշ ոստիկաններ. նաեւ օտարազգի վաճառականներ, զրօսաշրջիկներ եւ այլն։ Արարողութիւնները աւարտելէն ետքը հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին ու Պարսից Շահին համար, յիշուելով նաեւ երկու երկիրներուն միջեւ եղած բարեկամական յարաբերութիւնները։

—Պարսիկները այս առտու, սուգի հագուստներով ու դրօշներով, Սկիւտարի Սէյէիա Անէմէ Տէրէսիի գերեզմանատունը գացին՝ ուր սուգի արարողութիւններ պիտի կատարեն։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ.—Կայս. թիկնապահ Ապտուլլահ փաշա, կայս. կառավարութեան կողմէ ներկայ պիտի գտնուի Սպանիոյ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ–ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ դեսպանը ու ֆոն Բալիչէ Պատուհին, առջի երեկոյնը, սեղան մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան Ռուսիոյ, Իտալիոյ Սերպիոյ ու Ռումանիոյ դեսպանները եւ այլն։

ՄԻՐԶԱ ԲԻԶԱ ԽԱՆ, Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպանը, տասը օրէն, Վիէննայի ու Բարլին ճամբով Մարիտա կ'երթայ Սպանիոյ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն ներկայ գտնուելու՝ իր կառավարութեան կողմէ։ Դեսպանը վերադարձին պիտի դիմաւորէ Մուզաֆֆէրէտտին Շահը՝ Վիէննայի մէջ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց Պատրիարքը Ս. Գերեզմանի ոսկի խաչը նուիրեց Մեծ Լողոթէթ Արիսթարքի պէյի, Սթէֆանաքի պէյ Միշիւրիսի, Ալէքս պէյ Բանճիրիի ու Պ. Էվէնիսէսի եւ անոնց կիներուն։

ԷՐԷՅԼԻԻ ՄԵՏԱՊՈԼԻՏԸ.—Մոնիդեօն կ'իմանայ թէ դատական ու կրօնական գործոց նախարարութիւնը, պաշտօնագիր մը ուղղեր է Թէէրլի Պարիսաքարանին, եւ ծանուցանելով քանի մը օր առաջ Թոռոսթոյի եկեղեցիին մէջ մեռարգելա Տ. Եէրոնիմոսի դէմ գործուած անկարգութիւնները, պահանջեր է չուտով կարգադրել խնդիրը։ Մոնիդեօն կը յարէ թէ մէկուկէս տարիէ ի վեր Երէյլիի թեմին Օրթոտոքսներուն ատեան մեծամասնութիւնը կը պահանջէ տեղափոխել այդ մետրաքլիտը, որուն դէմ դանդաղներ կը յայտնէ։ Երէյլիի թեմին կեդրոնն է Ռոտոսթօ։ Վերջերս Ռոտոսթոյի Օրթոտոքսները դատարան մը ունենալով՝ որոշեր են խնդրել Պարիսաքարանէն որ այդ մետրաքլիտը եւս կանչուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ իշխանը տասը հազար ֆր. նուիրեր է Սոֆիայի կղերական վարժարանին կառուցմանը համար։

—Բեղերպուրկէն կը հեռագրեն թէ Պուլկարիոյ նախարարապետ Պ. Տանէվ Վիէննա ալ հանդիպելով, տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսին հետ։

ԲԱՄՊԱՅԻՆ զինը նորէն լարձրացաւ եւրոպական հրապարակներուն վրայ։

ԺԱՆՏԱՆՏ.—Թանթայի մէջ (Եղիպտոս), չորեքշաբթի օրը, ժամասիէ մէկ դէպք եւ Տէէնէի մէջ ալ երկու դէպքեր պատահեր են։

ՔՈՒԼԷՐԱ.—Թուրքինայի մաքրանոցին մէջ, չորեքշաբթի օրը, քոլէրայէ մահացու երկու դէպքեր պատահեր են։

ԲԵՌԵՐՊՈՒՐԿԻ Սինոդը ծանուցեր է Ֆէնէրի Պատրիարքարանին թէ Ռուսիոյ կղերական յանձնաժողովը վարժարանները բաժանորդ պիտի գրուին Էրիսասթիի Ալիթիա լրագրին։

ՊԷԼԿՐԱՏԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Սոֆիայի սերպական զինուորական կրցորդ Բաունովիչ տեղապահ ալ, ընդհանուր հիւպատոսին պէս, եւս կանչուեր է միւնոյն պատճառներով։

ԷՆԿԻՒՐԻի անգլիական հիւպատոս Պ. Շերլի Կ. Պոլիս ժամանեց՝ առժամարար վարելու ընդհանուր հիւպատոսարանին առաջին թարգմանի պաշտօնը, փոխանակ Պ. Վակի որ արձակուրդով մեկնած է։ Էնկիւրիի մէջ, Պ. Շերլիի բացակայութեանը միջոցին, անգլիական հպատակներու գործերը պիտի տեսնէ ֆրանսական փոխ-հիւպատոսը։

ՊՈԼՍՈՅ ապահովութեան Մնատուկին դրամագլուխը աւելցնելու եւ կալուածի փոխարէն դրամ փոխ տալու համար, ձեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց որ նոյն Սընատուկը պարտաթուղթեր չրջաբերութեան հանէ, ինչպէս ունին սեղանաւորական հաստատութիւնները։ Կալուածի փոխարէն դրամ փոխ տալու մասին ալ նոյն Մնատուկին համար մատնանշիւ մը պիտի հաստատուի։ Նաեւ մասնաւոր կանոնագիր մը պիտի պատրաստուի։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ որոշեց վերցնել Էմին Էօնիւի տաղաւարները, չորս-հինգ վաճառողները եւայլն, որոնք այդ տեղին բարեզարդութիւնը կը խանգարեն. նաեւ Կամուրջին գլուխը, Բ. Դրան պաշտօնական եւ Պոլսոյ մեծ փողոցներուն վրայ սրճարաններուն թոյլ չտալ որ իրենց խանութներուն առջեւ աթոռներ դնեն. միանգամայն չրջուն բոլոր վաճառողներն արգիլել այդ տեղերը հաւաքուելէ. ասոնք իրենց առեւտուրով զբաղիլ։ Այդ մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար թաղապետութեան Ս. Բ. եւ Գ. չրջանակներու տնօրէններէն, հաշուակալներէն ու երկրաչափներէն յանձնաժողովներ պիտի կազմուին։ Շրջուն վաճառողները մեծ փողոցներու մօտ ամայի փողոցներու մէջ պիտի կենան։

ՍԱՄՍՈՆԻ չրջակայքը զօրանոց մը պիտի կառուցուի։

ՖԷՆԷՐԻ Պատրիարքարանը, Զատկի առթիւ, տասնըհինգ հազար ղրուշ պիտի բաշխէ աղքատներուն։

—Յունաց Պատրիարքարանի Խառն ժողովը երէկ գումարուեցաւ։ Նորընտիր անդամները ներկայ էին, բայց ի Բոսֆորի էֆ. Վասանիէ։

—Ֆէնէրի մայր վարժարանին աղքատ աղջ, Զատկի առթիւ, հագուստ չնորհելու համար Խառն ժողովին անդամները իրենց մէջ հանգանակութեան ձեռնարկեր են։ Եթէ գոյացած գումարը բաւական չըլլայ, պակասը պիտի լեցուի Վեհ. Սուլթանին կողմէ չնորհուած 25,000 ղրուշէն։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանը հրահանգ ուղղեցաւ ամէն կողմ ծանոյց թէ կառավարութեան պարտք ունեցող անձ մը երբ իրեն սեպհական անշարժ կալուածը ուրիշի մը փոխանցել ուզէ, Տէֆթէրխանէի պաշտօնեաները պէտք է նախապէս ստուգէն թէ այդ մարդը իր պարտքը վճարած է թէ ոչ, եւ եթէ չէ վճարած, փոխանցման գործողութիւնը չկատարեն։ Նոյնը ըլլայ նաեւ շարժուն կալուածներու համար։ Նոյն անձերը եթէ իրենց դէմ յարուցուած այդ պրպտիլներուն նկատմամբ դատարանի դիմեն, դատարանները պէտք է քննեն թէ ասոնք կատարուութեան պարտք ունին թէ ոչ, եւ ըստ այնմ վճիռ արձակեն։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐԻՆ կը գրեն թէ ապրիլի սկիզբները ասոր վայրկեանի չափ կարկուտ տեղացեր է կողմինի խոշորութեամբ։ Կարկուտին յաջորդեր է յորդառատ անձրեւ, առանց վնասելու հունձքերուն։ Օդերը եթէ լաւ երթան, այս տարի հունձքերը առատ պիտի ըլլան։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ խոպանական վարժարանի մը հաստատման համար սրտանութիւն արուեցաւ՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ԻԶՄԻՐԻ քարտիի Ընկերութիւնը, ինչպէս յայտնի է, մենաշնորհ խնդրած էր Իզմիրի մէջ եւ ուրիշ տեղեր քարեւզի ուղիի մեքենայներ հաստատելու համար։ Հանրօգուտ չնութեանց նախարարութիւնը այդ մասին իր քննութիւնները աւարտած ըլլալով, մաքսային վերատեսչութենէն տեղեկութիւն ուղղեց՝ առնուելիք տուրքերու մասին։ Ցեսոյ խնդիրը պիտի մատուցուի Բ. Դրան։

ՅՈՅՆ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ.— Յունաց Ս. Պատրիարքը, Թագրիր մը մատուցանելով դատական ու կրօնական գործոց նախարարութեան, խնդրեց որ թեմերու յանցանքներու եւ պարտքերու համար բանտարկուած Յոյները առժամարար արձակուին Զատկի առթիւ իրենց կրօնական պարտականութիւնները կատարելու համար։

Էնկիւրիի կուսակալը ծանոյց իր իրաւասութիւնը ենթարկուած գաւառներուն ու գաւառակներուն որ մեծ հոդ տանին հանրային կրթութեան գործին։

ԼՈՒՍՆԻ ԵԱՒԱՐՈՒՄԸ.—Յառաջիկայ երեքշաբթի զիշեր լուսնի պիտի խաւարի բաղարովին։ Խաւարումը ժամ 12.3ին սկսելով պիտի տեւէ մինչեւ ժամ 2.40։

ՍԷՎԱՍԶԷՆ կը գրեն թէ նոր կուսակալ Բէշիր պէյի ժամանումէն ի վեր հանգիստ գործերը նոր կանոնաւորութիւն մը ստացած են։ Ն. Վանսմութիւնը ամէնէն աւելի բարեկարգութեան հոգ կը տանի։ Վերջերս Սամսոյ ու Թոդատի կողմերը քանի մը աւազակներ ձերբակալուեր են։

ԱՆԱՏՕԼԻԻ երկաթուղիներու Ընկերութեան գործակալ եւ առեւտրական գործերու տեսուչ Քիւրեաքօ էֆ. տասնըվեցի ոսկի նուիրեց Թէֆէրի Պատրիարքարանին նորոգութեան ծախքին համար։

ԱՐՄՏԻՒԻ ՀԻՒԱՊԱՐԱԿ.—Պոլսոյ հրապարակին վրայ պէտք եղածին չափ ցորեն չգտնուելով գործառութիւնները սահմանափակ են։ Անատոլիի ցորենին գինն է 10¼—11⅜ ղրուշ, տեսակին համաձայն։ Կարծր ցորենին գինն է 30–33½ փարա։ Երէկ Անատոլիէն 6000 քիլէ ցորեն բերուեցաւ Կ. Պոլիս։

ՆԱԻԱԿԷՆ ԵԼԵԼՈՒ ՁԵՒԸ.— Մարքօ եւ Լազար, երէկ, Պոլսէն նաւակով Դալաթիա կ'անցնէին։ Լազար իր ընկերոջը բացատրեց թէ ինչպէս կարելի է նաւակէ մը ցատքը ելլել, առանց ծովը իջնալու, եւ յանձնարարեց որ իր օրինակին հետեւի։ Նաւակը երբ Դալաթիա հասաւ, Լազար պատրաստուեցաւ իր տեսութեան գործնական փորձը տալ, բայց ծովը ինկաւ։ Մարքօ իր գիտցած ձեւով նաւակէն դուրս ելաւ եւ ազատեց իր ընկերը։

Ազգային Լուրեր

Տիարպէքիրի Առաջնորդ Տ. Եղեկիէլ Ծ. վարդապետ Արշակունի, այսօր Պատրիարքարան երթալով՝ անձամբ ստացաւ իր Առաջնորդական պաշտօնը հաստատող Պերատը եւ Պատրիարքական Կոնդակը։ Տ. Եղեկիէլ վարդապետ թէեւ այսօր ճակատ պիտի ելլէր, բայց իր մօրը հիւանդութեան պատճառաւ Ս. Պատրիարքէն թոյլտուութիւն ստացած է Զատիկն ալ հոս անցընել եւ Զատկի Բ. օրը ճամբայ ելլել։

—Հանգուցեալ Նէվրուզ Յարութիւն էֆ.ի կտակին համաձայն, վաղը, ըստ սովորութեան հոգեհանդիսական պաշտօն եւ պեռարագ պիտի մատուցուի Խաղաւնի եկեղեցիին մէջ։ Այս առթիւ Տ. Տիրայր վարդապետ պիտի պատարագէ եւ քարոզէ նոյն եկեղեցիին մէջ։

—Քաղաքական Ժողովը իր երէկուան նստին մէջ, զբաղեցաւ յաբարերական խնդիրներով, ինչպէս նաեւ Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ պակասած մէկ քանի անդամներու տեղ ուրիշներու ընտրութեան. նոյնպէս Գալաթայի Թաղ. Խորհրդոյ եւ Սամսունի Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներու ընտրութեան հաստատուած ըլլալը տեղեկանալով՝ իր հաստատութիւնը յայտնեց եղած այս կարգադրութեանց մասին։ 2.—Նկատողութեան առաւ Տիտեա. Խորհրդոյ մէկ տեղեկագիրը Կէտիկ Փաշայի եկեղեցապատկան հողային խնդրոյ մը նկատմամբ եւ լսեց ի դեմս Թաղ. Խորհրդոյ անձամբ ներկայացող ատենապետին տուած բացատրութիւնները որ ճարտարապետական քարէմներով, համոզիչ կերպով ցոյց տուաւ Դարբրկա լիմանի վրայ շինուելիք 22 նոր տուներու յատակագիծերը, որոնք Կէտիկ Փաշայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ կալուածներու վրայ պիտի աւելցուին։ Քաղաքական Ժողովը սկզբնամբ ընդունեց առաջարկը եւ արուանց նաեւ այդ հողին մէկ մասը վաճառել, արգիւնքը միւս մասին վրայ շինուելիք այդ կալուածներու ծախքին յատկացնելու պայմանաւ, այս առթիւ աւելցնելով նաեւ թէ չնուիրեան ծախքերուն եւ ուրիշ պարագաներուն վրայ մանրամասն տեղեկութիւնները ամիսի կերպով հաղորդուին Ժողովոյն։ 3.—Ուսումն. Խորհրդը առաջարկեր էր յայտագրով մը ուսուցիչներու կեանքի ապահովագրութեան գործին յանձնել Իւնիոն Ընկերութեան, եւ ներկայացուցած կնքելի կանոնագրին ծրագիրը. այս ծրագիրը յանձնուած ըլլալով նախապէս Եուսուֆեան Տիգրան էֆ.ի քննութեան, Ժողովը լսեց արդիւնքը եւ ծրագիրը միակ բարենպաստութեամբ ընդունեցաւ։ 4.— Գրասէր անձանց կողմէ խնդագրով մը առաջարկուած էր «Մասիս» լրագրոյ արտօնատիրոջ՝ ալեզարդ Բէթիւեանի Կարապետ էֆ.ի յանձնմամբ Յովսէփեանը կառարել։ Ժողովը այս առաջարկութիւնը սկզբնամբ ընդունելի նկատելով՝ արտօնեց անոր կատարումը եւ թաղուց գործադրութիւնը այդ առաջարկը ներկայացնողներուն։ 5.— Մայրաքաղաքիս եկեղեցիներու հաշիւներու նրկատմամբ Տնտես. Խորհրդոյ կողմէ մատուցուած տեղեկագրի մը վրայ, Ժողովը հետեւեալ որոշումը տուաւ. միաձայնութեամբ եւ անոր գործադրութիւնը հրամայեց. Ս. Պատրիարքարանի կողմանէ ի պաշտօնէ հանդարակալ մը պիտի ղրկուի այն եկեղեցիները, որոնց հաշիւները ցարդ չեն մատուցուած Տնտեսական Խորհրդին, եւ անոր միջոցաւ պիտի պահանջուին հաշիւները։ Բ. Թաղ. Խորհրդոյնները պարտաւոր պիտի ըլլան ամէն տարի կանոնաւորապէս մինչեւ յունվար ամսոյ վերջ իրենց մատեարարութեան հաշիւները տալ, եւ եթէ զանց առնեն, մէկ ամիս պայմանաժամ տալով՝ պիտի ազդարարուի անոնց վերաբերեալ իրենց այդ պարտականութիւնը կատարելու, եւ երբ դարձեալ չկատարեն, պիտի դադրեցուցուին անոնք ի պաշտօնէ։

Մագուլեան, Հրանտ էֆ. Գ. Մրսրեան, Սարգիս էֆ. Տանիէլեան, Լեւոն էֆ. Սէմերճեան, Գասպար էֆ. Ասլանեան, Յեսու էֆ. Շահանեան, Բ. էֆ. Մնտիկեան, Ռուբէն էֆ. Էպէլեան, Սարգիս էֆ. Խմէրեան, Ոմն, Ոմն, Ոմն, Ոմն։ Գումար 1680։

* * *

Հանգուցեալ Կարապետ էֆ. Գառնակերճանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. Կարապետ էֆ. Սէֆէրեան փաստաբան 108, Գրիգոր էֆ. Գառնակերճան 100, Յակոբ էֆ. Ասլանեան 54, Տրդատ էֆ. Պալըգճեան 40 ղրուշ։

—Հանգուցեալ Շնորհք էֆ. Նազաշճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու սամ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Հայրարատում եւ Կարապետ էֆէնտիք Մօսուիչեան։

(Հոգաբարձութիւն)

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԻ)

ԼՈՆՏՈՆ, 18 ապրիլ.—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ Պ. Պալֆուր յայտարարեց թէ Լորտ Քիչնէր ու Լորտ Միլնէր երկուանդամ խորհրդակցութիւն կատարեր են պոէր պատուիրակներուն հետ։ Լորտ Քիչնէր, պոէր պատուիրակներուն պահանջման վրայ, դիւրութիւններ ընծայեր է անոնց՝ պոէրական գանգատ զօրախումբերու ներկայացուցիչներուն հետ տեսակցելու, որպէս զի կարենան խորհրդակցիլ իրենց դիրքին վրայ։ Այդ պատճառով է որ պոէր պատուիրակները մեկներ են Բրէթորիայէն։ Կը կարծուի թէ երեք չաբաթէն միայն կարելի պիտի ըլլայ վերսկսիլ բանակցութիւնները։

ԼԱ ՀԷ.—Հոլանդայի թագուհին թիֆոյէ կը տառապի։

ԲԵՌԵՐՊՈՒՐԿ.—Ֆինլանդայի նախարար Պ. տր Բլէհլէ Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար անուանուեցաւ, փոխանակ վախճանեալ Պ. Սիպիակինի։

ՊՐԻՍԼԻ.—Պէլճիքայի Երեսփ. Ժողովը 64ի դէմ 84 ձայնով մերժեց հինգնական օրէնքին վերաքննութիւնը վերարկելու առաջարկութիւնը։

ՍՈՖԻԱ.— Ռուսիոյ դիւանագիտական գործակատար Պ. Պահմէթիէվ իր պաշտօնատեղին դարձաւ։ Ինչպէս կը յիշուի ծանուցուած էր թէ ուրիշ տեղ պիտի փոխադրուի։ Նախարարապետ Պ. Տանէվի համար կ'ըսուի թէ ապրիլ 19ին Սոֆիա պիտի գտնուի եւ թէ մայրի սիկիրները Ֆէրտինանտ իշխանը Բեղերպուրգի պիտի երթայ։

—Զրոյց կայ թէ Պ. Տանէվ Կ. Պոլիս պիտի այցելէ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 18 ապրիլ.—Լորտ Քիչնէր մերժեց զինադադարը, բայց արտօնեց Պոէրները ուղղակի բանակցիլ Եւրոպա դրամուղ իրենց պատուիրակներուն հետ։

—Պոէր պատուիրակները Բրէթորիայէն պիտի մեկնին։ Բանակցութիւնները ընդմիջուած են, որպէս զի Պոէրները կարենան խորհրդակցիլ։

—Լոնտոնի Սակարանին մէջ լատաս ապատրութիւն մը կը տրի։ Դիմեցաւ ընդհանուր բարձրացում կայ։ Բաղաքական շրջանակներու մէջ այնպէս կը նկատուի թէ հաշտութեան յոյսերը մեծապէս աւելցած են եւ համաձայնութիւնը հաստատեան է։

—Բրէթորիայէն առնուած վերջին լուրերու նայելով Պոէրները կ'ընդունին Անգլիոյ առաջարկած պայմանները, որով հաշտութեան կնքումը մօտաւոր է։

ԼԱ ՀԷ.—Հոլանդայի թագուհին թիֆոյէ կը տառապի եւ ոչ թէ ներքնախտ դանթի տարէ։

ԲԵՌԵՐՊՈՒՐԿ.—Ծերակուտական Պ. Տէրէլէոիս Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար անուանուեցաւ փոխանակ վախճանեալ Պ. Սիպիակինի։

ԱԹԷՆՔ.—Յունաստանի Երեսփ. Ժողովը քուէարկեց եւլմացոյցը. չորեքշաբթի օրը նիստերը պիտի դադրին։ Նոր ընտրութիւնները հաւանօրէն հոկտեմբերին տեղի պիտի ունենան։

ՊՐԻՍԼԻ.—Պէլճիքայի Երեսփ. Ժողովը, բուռն եւ երկար վիճաբանութենէ մը ետքը, 64ի դէմ 84 ձայնով մերժեց ընտրական օրէնքին վերաքննութիւնը։

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԲԱԺԻՆԸ

Անգլիոյ աւազանին տիկնիները արտասուած են Լատաս Է.ի թագադրութեան առնն իրենց ազնուականութեան թագերը կրելէ։ Այս զոհերերը, որոնք սերունդէ սերունդ կ'անցնին ընտանիքներու մէջ, իրենց պահած տեղերէն զատ դուրս չեն հանուիր։ Վիքթորիա թագուհին երկարաւոր թագաւորութիւնը արդեւք եղած էր կէս դարէ ի վեր՝ զանազան հասարակութեան ցուցադրելու։ Շատ ազնուական տիկիններ Լոնտոնի զոհարաւաճառներուն զրկեցին այս թանկագին քարերը, վաղեցնելու համար զանոնք։ Այս առթիւ հետեւեալ դէպքը պատմեցաւ. զոհարավաճառը՝ որուն վարսակալ մը յանձնուած էր, ակրոջը լուր տուաւ թէ քարերուն կէսը կեղծ էր։ Խեղճ զրաւուն չէր դիտեր եւ ո՛չ ոք դիտէ թէ ո՛ր թուականին փոխուած են այդ քարերը։

ԵՐԶՆԿԱՅԻ ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Աւելորդ Երզնկայի բաժանորդները կրնան դիմել մեր գործակալ Պարոյր էֆ. Արզումանեանի։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Թէ՛ սամ. եւ թէ օսար թուղթերուն սակերը բարձր են այսօր։ Սամ. քոնսոլիսէն երէկուընէ ի վեր 7–8 փարա վրայ դրած է եւ այս տողերը գրուած պահուն 28 ղրուշ 3 փարա է եւ Երկթոմէրլին 111½ ֆր։ Անգլիական քոնսոլիսէն ալ կը մնայ դարձեալ 94.75ի վրայ, հակառակ 45 միլիոնի նոր փոխառութեան հրապարակ հանուելուն, թէեւ այս նոր փոխառութիւնը Լանտոնի հրապարակը լեցնելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Սամ. Քոնսոլիսէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	27	38
Ամէնէն բարձր գին	»	27	39
Ամէնէն վար գին	»	27	35½
Բուլգարի Երկաթուղի զոց	ֆր.	111	37
Ամէնէն բարձր գին	»	111	37
Ամէնէն վար գին	»	110	75

ԲԱՑՈՒՄ 6 Ապրիլ

Սամ. Քոնսոլիսէ Սեռի Դ.	Բ. Կ.	28	02½
Բուլգարի Եր. Աթուղի	ֆր.	112	—
Շիրքէթի Թայրիէ		26	75
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		11	10
Սամ. Պանքա		—	—
Բէյսի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սամ. Օթմ. Շանտ է Վալէօռ		0	13
Օ մ. Ապահ. Ընկ.		2	55
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	80
» ժուխանա		1	55
» պարտաթուղթ		482	—
Քարաի Կ. Պոլսոյ		470	—
Թրանսվալ		159	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	68
» » » չէք	»	22	70
Պերլին անմոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիորր.	21	73

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	23
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բոլ էմբէրիտ	»	20	—
Էքի ֆից	»	54	05
Մէճիտիէ տրծաթ	»	108	02
Մէճիտիէ	»	100	—
Բուպլի Թագադրամ	Օ. Ո.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիսէ	94	75
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.	51	—
» » » Դ. բաց.	25	37
» » » Դ. զոց.	25	37
Օսմանեան Պանքա	12	25
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	39	50
» Մոնոբոլ	43	50
Պուլկարական 1888	84	—
Էճիպսիէն իւնիֆիէ	108	87
Տօմինիա	105	50
Թրանսվալ	6	25
Այտին երկաթուղի	14	50
Փոխառութիւն	25	35

ԲԱՐԻԶ, 18 Ապրիլ

Ֆրանս Ռանթ 3 %		101	05
» » 3½ %		102	55
Օսմ. Քոնս. սէռի Դ. բաց.	Ղրշ.	25	85
» » » զոց.	»	25	97
» » » Բ.	»	—	—
» » » Դ.	»	27	95
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	562	—
Օսմանիէ	»	456	—
Բուլգարի երկաթուղի	»	114	—
Օսմ մարքատուն	»	516	—
Օսմ Ռէժի	»	319	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	503	50
Քէյտի Լիմնէ	»	1036	—
Իտալական Ռանթ	»	100	85
Սպանիական արաարին	»	79	50
Թրանսվալ	»	158	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	190
Դրամագլուխ	»	—	—

ՏՐ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺԻՐ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4ՐԴ երես
Պոլսոյ կողմը մատնաճիւղ չունինք

ԱՃՈՒՐԴՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Հազար հարիւր տասը քառակուսի կանգուն գետին մը, Շիշլիի մէջ, երկու ճակատով, Ամէնա Պէյ փողոցին եւ Հաճի Մանուսի փողոցին վրայ, Նարլեան գործարանին մօտ, առաջարկով պիտի ծախուի։ Աճուրդը երեք անգամ պիտի կատարուի, կիրակի 13 ապրիլ (Ն. Տ.) ուրբաթ 18 ապրիլ եւ կիրակի 20 ապրիլ, որ վերջինը պիտի ըլլայ ու գետինը պիտի ծախուի ամէնէն աւելի դէն տուողին, որ փոխարժէքին հարիւրին տասը իրեւ առհաւատչեայ պիտի վճարէ։ Իսկ ամբողջ արժէքը փոխանցման միջոցին։ Աճուրդները վերոյիշեալ օրերը պիտի կատարուին Շիշլիի մեծ փողոցը, թիւ 10 տունը՝ Եւրոպական ժամ 2էն 4։ Այդ գետինը տեսնելու համար դիմել մատաճառ Եանի Վասիլիսոսի, Շիշլի Ամէնա Պէյ փողոց Սարանեղ խանին տակ, իսկ աւելի տեղեկութիւն առնելու համար սորագրողին՝ Գալաթիա, Բերշէմպէ Բազար, Զէյտէ փողոց թիւ 10։

813 Է. ՏԷ ՔԱՍԹՐՕ
Գոմիսէր-Բրիզէր
Կ. Պոլիս, 8 ապրիլ 1902 3—5

Անատօլը Օսմանլը Թիմուր Եօլը
Ի Լ Ա Ն

Մեվսիմի սաեիթա մախսուս վագրթ-նամէնին մէվքիի թաղպիչքէ վագը թարիխնէ միւսատրթի օրսն ֆի 22 Նիսան էֆրէնտի 1902 թարիխնտէն իթիբարէն ճատամա վէ լազար կիւնէրի Հայտար-Փաշա իլէ Ճէյնէր Պաղչէ պիյիրնտէ պէր միւթատ քամարլար սէյր ու հարաքէթ իթիարլէ-ճեկի իլան օլունուր։

Ֆի 7 Նիսան էֆրէնտի 1902
Հայտար—Փաշա
1—2 Միւտիրիյէթ

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 Ի՛Ն

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 687 ՄԻԼԻՈՆ ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զուտակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուշուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի՛ ապահովագրուիր. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Ինաեէթ խան, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։

579

ՍԻՐՈ ՏԸ ՌԷՖՈՐ ԻՕՏԷ
ԿԱՌՄՈ ԵՒ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրոտ Անթիքօռպիւթիքի և Մօռիւ ձկան իւղին տեղ՝ աւշակտութեան, ժոգոյն ու տկարակազմ տղայոց մորմի փչտիկներուն դէմ. ինչպէս նաև վիզի գնտիկները հաստեցնելու և ախորժակը բանալու համար։

Փարիզ, 8. Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանաց մէջ A.

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆԷՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գրամագլուխը 31 դեկտ. 1898ին
162, 924, 140 մուրօճ

Ցարկեան կիսամեայ, ապահովագրութիւններ և յետ՝
31 դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 մուրօճ

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրութիւններու եղած վճարումներ, կենսական թոշակ, եւն.
362, 858, 507 մուրօճ

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 բոլիսներ տուած է որոնք 58,680,000 մուրօճի գրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԵՏՈՒԷՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Գալա, Մէյլանէքի խան։

Իր անարատութեան պատճառաւ

ՇԱԲՕԹՕ

բէբէօնը միակն է որ կը գործածուի Պ. Բասթէօռի, Պերլինի, Վիէննայի և Բեռլըսպուրկի աշխատանոցներուն և Ֆրանսայի Ծովային Նախարարութեան կողմէ։

ԱԶԴՈՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ

ՇԱԲՕԹՕԻ ԳԻՆԻ
ԲԷԲՍԻՆԵԱՆ ԲԷԲԷՕՆԻ
VIN CHAPOTEAUT

Բէբէօնն, որ իրր ամենայաւելագոյն սնունդ ծանօթ է, կովի մսին մարսողութեան արդիւնքն է՝ բէբսինի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ։ Այդ կերպով կը սնուցանեն հիւանդները, նոր ապաքինածները, ինչպէս նաև այն անձերն, որք ունին հիւծումէ առաջ եկած անարիւնութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, լաքարախտ, թոքախտ, թանչք, ուռեցք, քանսէր, ստամոքսի ու լեարդի հիւանդութիւնք՝ տաք երկիրներ բնակելէ յառաջ եկած։

ՇԱԲՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ,
և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՐ

Ընդմէջ Հբլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսէսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Այպանս	1069	Գոմս	1497	Կոզզ	1011	Մալմ	724	Բոզարիս	186
Այէրթէ	3607	Գոնկս	2906	Կրօսնս	1695	Մարէնկս	2273	Սաբֆս	1113
Մնտէլս	1541	Գրաս	895	Հիրս	775	Մարդէլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսազս	2377	Տիտս	4311	Հիտալկս	1381	Միքատս	3557	Սիվլ ս	1193
Պասանս	1822	Տամինս	937	Հինտու	3720	Սիլս	1057	Սբէրս	1200
Պօրտինս	1264	Տուրս	2383	Հորդիս	3600	Մենդէպէլս	1735	Թասս	1328
Պրամս	1076	Տրարս	1713	Հումպէր	593	Մուրիլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թորիս	3827
Պրֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օհիս	4100	Թոլէտս	1470
Դէլրս	1671	Էլտորատս	1520	Ցիւնս	1080	Օնտարիս	4036	Թորքիտս	487
Գալիբաս	1337	Էրազս	1841	Բիէսս	1033	Օրլանս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1241	Ֆիտս	954	Բօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասբս	1914
Գազս	1094	Ֆինանտ	1828	Բօլնս	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիրալս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բրալթս	2229	Վոլթուրնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանսիսքս	4532	Լէբանդս	2272	Բրինալտս	1663	Եէտս	1850
Դրիս	2697	Կալիէնս	3060	Լիվօրնս	1643	Բօլլս	1613	Զէրս	1200
Գօլօրատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօսէս	1789		

Իպրօ շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած է։

Հօրաշիս շոգենաւը, նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած է։

Մուրիլլս շոգենաւը, նաւապետ Հօրնքասլ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 29ին։

Թօֆիս շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի Ի Հբլ։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ԲՐՕ
Թիւ 23—24 Քիւչիւք Միւլէք խան. Ղալաթիա 377

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ո Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

Եանիի գարեջրատան վերայի յարկը, ճիշտ Զրպուրնեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւոց սկսեալ՝ մեկ անգամեն կը լեցնեն ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ իր պատրաստեն, յար և նման բնականին, դեմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին. ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի առանց մնահանութիւն։

Ց. Գ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ (միշտ կեսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (միշտ կեսգիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ — Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆԻՔ !!։

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆՊԻԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւաթուան երթեւեկութիւնք

Գշ.	9/22	Օսէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ.	10/23	Իզմիր, Բիրէ, Սղեքսանդրիա ժամ 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բոր-Սաիտ, Եաֆա, Գէրուզ եւ Գիոս)։
Եշ.	11/24	Օսէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ.	11/24	Իսէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օռտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր.	12/25	Օսէսա ժամը 1ին յետ միջօրէի։

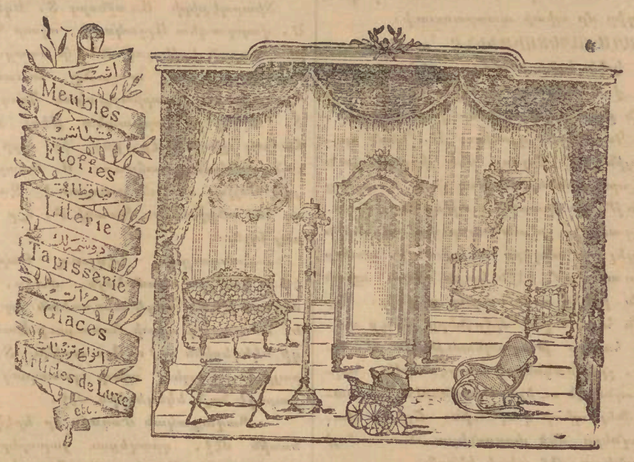

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒՆ
ԺՈՐԺ ԲԱԼԹԻԻ
ԳՈՒԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ
Բերա, Գալաթիսաղ փողոց, թաղապետութեան էնֆին դիմաց

ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Նէրգաստանակներու, սրահներու, ճաշարաններու յատուկ կարասեաց։ Ամերիկեան արտիներ։ Իտալիոյ միջոցաւ գործարաններու կարասիներու մթերանոց (գործարանի գնով վաճառում)։ Ամբողջական կահաւորում տուներու, պարկերներու, դրասենեակներու, եւայլն։

744 ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ 44—52

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍՊԱՍՈՒՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՈՐ

Ապրիլ 1902ին Գառամանի,
» 22ին Անգղոլի, Մարսիլիա։
» 28ին Սիուֆասի, Անտուերպէն։

ՄԵԿՆՈՒՈՒԱԾՆԵՐ

Ապրիլ 21ին Գառամանի, ուղ. Մարսիլիա։
» 23ին Անգղոլի, Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում։
» 29ին Սիուֆասի, ուղ. Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփ Հանէ ՔԻՐՊՕՊԻՆ փ. 5'6 Թ. ԴՐԳՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՕԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելեան միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրդորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Ամազնեան	10500	Ֆինիշիրն	3300
Էքսորիան	10500	Արրոնդն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլսմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասքոնիան	8000	Ալզաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վալենիան	3700	Օբորդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լէսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի-տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն ալուր վոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԻՖՄՈՒՆԴԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ մաքսատան հին տեղը
600

Կաթիլներու մէջ ամփոփուած
ՊՐԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹ
FER BRAVAIS

Ամենէն ազդեցիկ դեղն է

Անարիւնութիւնը, դեղնութիւնն ու տժգունութիւնը բուժելու։ Ոչ անախորժ համ ունի եւ ոչ ալ հոտ. ախորժի բոլոր բժիշկները կը յանձնարարեն Ֆեր Պրավէն։

Պնդութիւն չի տար։ Ակռաները չի սեւցներ։ Կարճ ժամանակի մէջ կուտայ Առողջութիւն, կայտառութիւն, Ոյժ եւ Գեղեցկութիւն։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի թէ կաթիլի եւ թէ դեղահատի ձեւով ամէն դեղարաններու, մթերանոցներու մէջ։

Մթերանոց, Թիւ 130, Լաֆաեէթ փողոց, Բարիզ։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Պօռտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բամէլգ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպրը	3000	Օսայրիս	2250
Քիանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սէնրս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիանիս	2500	Կիլէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒՐԹՈՒ և ԸՆԿ.
Ուրթու խան
ՃԷՅՄՍ ՍՈՒ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ։

ՉԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԵԱՆ
ԱՄԵՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Եւրոպասարդական զեղխութիւններէն, հաւաք եկած ջերմամիզութիւնն ու ուռկարգի հոսումները եթէ անխոտոր ձգտելով չի դարմանուին, սոսկալի հետեւութիւններ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որ դեռեւութենէն կը զրկեն զմարդ։ Թէ նոր սկսած և թէ հին ջերմամիզութիւնն անվնաս կերպով ու հիմնապէս բուժելու համար ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄԻ անուամբ դեղ մը հնարուած է որ թնաւ ստամոքսը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու։

Ջերմամիզութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք սակաւ քան խանգարելի և միգաղքն ու ամորձիքները ուռեցնելէ և հիւանդն յուսահատեցնելէ ուրիշ բան չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԹԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄԻՆ բոլորովին վերջ է այս անհեդութիւններէն։ Սեռաբաք անոնք որ այս կարգի ծանօթ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոտով պատրաստուած դեղը գնել, պարտ տեղը ժամավաճառ կ'ըլլան և ուղղակի կը փնտռեն իրենց առողջութիւնը։

Սանդալ Սալօլէ Էմմին կը ծախուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցներու։ Զգուշացէք անուններու նմանութիւնէն. ԷՄՄԻՆ ստանալ փնտռեցէք։

Կրնաք նաեւ եկէք Ֆամիլ քարը Բէազիմ սկիզի Սուլթան Համամ Մկիզքի, Լի օս. Պան Էլիմ՝ օ դեղի մթերան ցնեն ու Պաճէ Գ բրա Քիւչիւքտան դէղարանը։

897 26—52

ՖԻՐՄԱ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելեայ միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	18900	Ֆինլանտիա	5598
Սարսնիա	18900	Ֆանպանիա	4341
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բաղա	2945
Նուբիանիա	8843	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրրիա	2935
Եվրոպիա	8120	Սամարիա	2538
Սէրվիա	7392	Սիլբրա	2181
Ումանի	7269	Շեր-Հորկ	1614

Շեռպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Քէպպինկ, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլի հոս հասաւ։

Դիմել առ ՀՈԼԻ և ՍԻՍԿՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէ Թիի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
HUNYADI JANOS

Անմիջական ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերաճռչակ ճամբու
ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
Պահանջելու և ճշտիւտալ անունը պարունակող պիտակով օրիգինալ
ANDREAS SAXLEHNER
կը ծախուի գլխաւոր գիշերվաճառներուն և գեղագործներուն։ 387

— 13 —

ՆԱՍԱԿԱՆԻ ՍՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒ

ՆՄԱԿ Բ.

Այնպիսի՛ ճարպկութիւն մը ունի, սիրելիդ իմ Պօղոս, այնպիսի՛ հկուութիւն մը ունի, որ մարդ երբեմն անոր գերի ու զոհ կ'ըլլայ այն ժամուն իսկ՝ ուր ինքզինքը զերծ կը կարծէ անորմէ։

Սատանուն է հանգամանքն այդ բանին, որ սին՝ այսինքն՝ դատարկ է։ Հո՛ն՝ ուր ոչինչ հաստատուն է ու տեւական, հո՛ն՝ ուր մարդ արտաքուստ ցոյց կուտայ, ինչ որ չէ ներքուստ, հո՛ն՝ ուր երեւնալու, ինքզինքը հաւնեցնելու, իր վրայ հիացնելու անյագ տենչը կը զգացուի, մինչդեռ ո՛չ վեհ առաքինութիւն կայ, ոչ ալ իրական արժանիք — սնափառութի՛ւն կայ, սնապարծութի՛ւն կայ։

Երկու շատ որոշ սնափառութիւններ իրարու միջեւ կը բաժնեն աշխարհը՝ այն սնափառութիւնը՝ որ բացէ ի բաց կը յայտնէ ինքզինքը եւ զոր մարդ կրնայ անգիտակից համարել — այնպէս միամիտ է նա, ու այն սնափառութիւնը՝ որ ինքզինքը կը Քաքուցանէ առաքինութեան քողերուն ներքեւ։ Առաջինը ծաղրաշարժ կամ ինքնահաճ է, իսկ երկրորդը՝ ճարպիկ կամ կեղծաւոր։ Առաջինը տխմարներ կը շինէ, իսկ վերջինը՝ խորամանկներ։

Կա՛յ տեսակ մը սնափառութիւն՝ որ, թէեւ սկզբամբ յոռի, կրնայ առեւելութիւն արարել բարին, ինչպէս կա՛յ օգնակ մը պարկեշտութիւն՝ որ, թէեւ լաւ կրնայ քողարկել չարը։ Համաստեղնաց էն պարկեշտ եղող քանի՛ քանի մարդեր իրարմէ բոլորովին տարբեր շարժառիթներով ջնացած են պարկեշտ ըլլալ. ոմանք դրդուած էին պարկեշտ մարդ տիպոսին վերագրած ընկերային առաւելութիւններէն, իսկ ոմանք՝ անբասիր կեանք մը վարելու տենչանքէն։

Միամիտ կրչուած սնափառութիւնն անհնարաւոր բան պիտի ըլլար, սիրելիդ իմ Պօղոս, եթէ սոսկ ծաղրելի ընէր իր ենթական. ա՛ւ՛ղ, չատ աւելի հեռուն կ'երթայ։ Քանա՛ռ կ'ընէ զան։ Սա կը բաղձայ երեւիլ չուարուններ պատճառել, կարծեցնել թէ հարուստ է, նոյն իսկ այս բանն ապացուցանել՝ յիմարաբար ծախսելով ինչ որ ունի, եւ ընդհուպ՝ ինչ որ չունի։ Ո՞ւմ զի փայլի, շընկիր ի՞նչ մէկ զոհողութեան առնէ ու այդ ճամբան ադիտարեր է. վասն զի այդ ճամբուն մէջ պարտքեր կ'ընէ, վատահութեան զեղծումներ կը գործէ՝ իր իրիզոնը, իր համբաւը կը կորսնցնէ, անպատուութիւններ կը կրէ եւ հոսկ ուրեմն ինքն իր ձեռքը իր տունը կ'ա՛րկ, կը քանդէ կը կործանէ։ Զէր երեւար երեւակայել թէ ընկերային բոլոր դասակարգերուն վերաբերող քանի՛ քանի՛ մարդեր չքաւորուեան, թշուառուեան, երբեմն իսկ ամօթալի ուեան ենթակայ եղած են՝ զասն զի ապ. չ զոհերն ի դած էին տիրոջ, սնափառ տնդի մը, որ էր իշեցնց գործուէիքեան միակ յարգանքը։

Սնափառութեան մէկ ուրիշ տեսակը՝ զոր հարկ է յիշել թէեւ նոյն ադեղանունն չի մատներ իր ենթական՝ այն ընդհանուր (générale) քէչ մնաց պիտի ըսի՝ սեռական (générique) սնափառութիւնն է։ որ իր փոքրիկ, ծած ակ խորքը ունի անխախտ ամուռն սրտին մէջ, եւ երբեմն իսկ այնպիսիներուն՝ որոնց դաւանանքն է ճմարտութիւնը մերայն սրել, ճշմարտութիւնը միայն խօսել ճմարտութիւնը միայն լսել։ Այդ սնափառութիւնը թանքուն վիճակ մը ունի մը սրտերուն ալրին մէջ. իսաստ նոյնն աշալրեօրէն կը հսկեն անոր վրայ, չանգիտանելով թէ պիտի դադրէին իմաստուն ըլլալէ՝ եթէ թոյլատրէին որ երեւան ելնէր։ Ուրիշներ, որոնք նոյնպէս մատուն կը կարծեն զիրենք անով շրջապատուած են՝ ինչպէս անթափանցելի մանրադրով մը ուր կը սիգան գերագոյն բարեմտութիւնով մը, առանց կարծես գիտակից ըլլալու թէ հլուութեամբ կը հնազանդին ոգոյժելի ըրնազդներու։

Սնափառութեան պատճառաւ է, սիրելիդ իմ Պօղոս, որ ասոնց կամ արդարեցիի տէր այնքան մարդեր ի՞նչ ի՞նչ պարգեւներ։ մէկ ա՛նգամ կը վարուին, որպէս թէ տխմարներ ըլլան։ Որպէս զի չը մեղադրէք ո՛չ իմ երեւակայութիւնս, ո՛չ ալ իմ մանրադիտս, կը փափաքիմ, այս մասին դեռ եւս խօսելէ առաջ, ատ. տի անտ մէջ բերել քանի մը օրինակներ որոնք վրեպած չեն յիշողութենէս։

Բարեկամս հինեկս սիրելի մը պարզապէս ու յանկարծութեան բոլոր տեսակներէն զերծ. ամուսնացած էր այնպիսի մարդու մը հետ՝ որ ինքզինքը կը տանջէր փառաւոր երեւելու տենչանքով։ Այս մարդը՝ որ կը վազագէր իր անչափ վիճակին պատճառաւ, յաջողցաւ ենթարկաւորապետ անուանի (Ամանդի մէջ), Պիտի ըսէք ինձ թէ մէկուն փառասիրութիւն մը է այս, կ'ընդունիմ, բայց նաեւ միջոց մը է ինքզինքը ցուցադրելու, վարչական մարդ շրջանակ մը (arrondissement) առ ոչինչ գրելու. սա առիթ մը է հաստատելու — իր բառով — եւ ապացուցանելու թէ կարելի է բարձրանալ դեռ։ Իր կինը, յաւէտ դժկամակելով քան թէ համակերպելով, անոր հետ գնաց պաշտօնավայրը, ուր սակայն դադրեցաւ ամուսին մը ունենալէ, ըստ որում այս վերջինը ենթագաւառապետ էր լոկ։ Երբ կ'աւարտէր իր հարկային կամ արտաքին գործերն ու տուն կուգար, իր աչքերուն սենեկին մէջ կը փակուէր, չմոնալ վանդիրէզ ըսել իր ծառաներուն, «Մ'վ որ սլ ըլլայ եկողը ըսէ՛ք թէ տուներ չեմ։» Պայ՛ը հայհոյով կը ճանչէր ու չատ լաւ կը վերագտնար իր պարութանեան մասնը. մինչդեռ լուրթիւնն ու աւանձնութիւնը դարձեալ կը տիրէին այն հէր ենթագաւառապետութիւն շարը որ կ'ուիծէր միանգամայն գաւառային կեանքի պատճառած սոսկ ի տողուկն։ Օր մը իրարամարիւնը մոռնալու համար, քիչ մը ալ հեռաքաշուելու համար, փոքրիկ ծակէ մը նեսնայեաւ համբաւաւոր գրասենեակը։ Պ. ենթագաւառապետն եռանդագին կ'աշխատէր ինչի բաւական ժամանակ դէրքերեք չեմ տեսած այս մարդէն աւելի զրաղումի մէկը։ դրած էր երկնդիլիւր բեղսյան ու ինքզինքը ամենայիշ կը դիտէր հայելիին մէջ. Մերթ իր կեցուածքն ու նայուածքը կը դիտէր այն պարագային համար՝ ուր հոմ պիտի ձեւանար, մերթ պերճախօսական վարժութիւններ կ'ը էր ոգեւորուած ՄԷկամանալով, մերթ կ'ատեարարներ՝ փորձելով՝ շարժուձեւերն ու դիրքերը, որոնք ամէնէն աւելի յարմար էին յարգանք ներշնչելու։

Ը՞ը հաւատամ ձեզ սակայն, սիրելիդ իմ Պօղոս, թէ այս պաշտօնեան խելացի մարդ մըն էր։

Ը՞ը յիշեմ, մեզ կը պատմէ նոյն ինքն Սատանի բանասաղեղը, թէ պատանեկութի՛ան շրջանին մէջ շատ լաւ աշակերտ էին։ Գիշերը, կ'ելլէի անկողինէս ու ինքզինքս բոլորանուէր կ'ընծայէի ջերմեռանդութեան ու ժուժ ի՛ալ թեան։ Գիշեր մը, նստած էի հօրս քով. բնաւ քունն մտած չէր աչքս, ու գրկիս մէջ ուէի կրօնական գիրք մը (կարդալու համար)։ Ուստ մը մարդեր կը քանային մեր շուրջը։ Ըսի հօրս. «Ուստ՝ ցմէ ո՞չ մէկը իր գլուխը վեր կ'ուէ երկու ծունկ աղօթք ընելու համար. ա՛նպէս քնացած են՝ որ մարդ զանոնք մեռած կը կարծէ։»

Հայրս պատասխանեց. «Ով իմ հոգեհատաս, աւելի լա էր որ դուն ալ քնանայիր՝ քան թէ սնապարծէրն բամբասէիր ուրիշները։» Ու բանասեղծը կ'աւելցնէ հետագայ երկտողը (գլ. Բաս). «Ցանձնապատանը ինքզինք միայն կը տեսնէ. քանզի իր աչքերուն առջեւ կը բռնէ մեծամտութեան քողը։ Եթէ անոր ձօնուի ասատուածատեսութեան աչքը, ոչ ոք կը տեսնէ աւելի տկար քան զինքը։»

(Շարունակելի)

Սրբագրիչ ՉԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ